

BİLİM UZMANLIĞI TEZİ

2021

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

Murat GENÇ

T.C.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**SINIF ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ
YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

Murat GENÇ

Kocaeli Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetmeliğinin

Beden Eğitim ve Spor Programı için Öngördüğü

BİLİM UZMANLIĞI TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır

KOCAELİ

2021

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**SINIF ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLERİNİN, BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ
YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

Murat GENÇ

Kocaeli Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetmeliğinin

Beden Eğitim ve Spor Programı için Öngördüğü

BİLİM UZMANLIĞI TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır

Danışman: Doç. Dr. Zekiye Başaran

ETİK KURUL ONAY NO: 01.02.2021-E.1267

KOCAELİ

2021

ÖZET

Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin İncelenmesi

Amaç: Sağlıklı bir toplumun oluşması, sağlıklı bireylerin yetişmesine bağlıdır. Spor, bireyleri hem sağlık hem de toplumsallaşmada etkileyen önemli bir unsurdur. Sporun benimsenmesi birinci olarak ailede ikinci olarak da ilköğretimde oluşur. Bu yüzden ilköğretimde spor bilincinin doğru verilmesi gerekir. Bu çalışmanın amacı da beden eğitimi ve oyun dersini yürüten sınıf öğretmenleri ile branş öğretmeni olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterlilik düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Yöntem: Çalışma, tarama modellerinden karşılaştırmalı tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Eskişehir ilinde görev yapmakta olan 1843 sınıf öğretmeni ve 361 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise, evren içinden anket/ölçeklerimizi dolduran 354 sınıf öğretmeni ve 128 beden eğitimi ve spor öğretmeni olmak üzere toplam 482 katılımcı oluşturmuştur. Veriler yüz yüze ve online toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Kara (2007) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği uygulanmıştır.

Anket/ölçekten elde edilen verilerin analizinde SPSS 26.0 paket programı kullanılmıştır. Normal dağılım gösteren verilere, parametrik testlerden Independent Samples T-testi ve bağımsız grupların karşılaştırılması içinse One-way ANOVA analizi yapılmıştır

Bulgular: Genel yeterlilik düzeyi ve yeterliliğin alt boyutlarında sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi ve spor öğretmenleri arasında, beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehine istatistiki olarak yüksek düzeyde anlamlı farklar bulunmuştur. Katılımcıların cinsiyet ve mesleki kıdem yılı değişkenlerine göre ise ilişki bulunmamaktadır.

Sonuç: Sınıf öğretmenleri, ilkokullardaki beden eğitimi ve oyun dersi özelinde kendilerini yeterli olarak görmelerine rağmen, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterlilikleri ile karşılaştırıldığında, beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehine anlamlı düzeyde fark olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretmen Yeterliliği.

ABSTRACT

Examination of Class Teachers and Physical Education Teachers, Physical Education and Game Lesson Competencies

Purpose: The formation of a healthy society depends on the upbringing of healthy individuals. Sport is an important factor that affects people both health and being socialized. Adoption of a sport is formed first in the family, second in the primary school. So, sport awareness should be given accurately. The purpose of this study is to compare the competence of physical education and sport lesson teacher and class teachers who are conducting the physical education and game lesson.

Method: This study has been done by using a comparative scanning model. 1843 class teachers and 361 physical education and sport teachers who teach in 2020–2021 academic term in Eskişehir, compose the world of the study. 354 class teachers and 128 physical education and sport teachers, in total 482 participants, who are in the world of the study filled our questionnaires composed the sample group of the study. Data have been collected face to face and online. As a data collection tool personal information form and physical education teacher qualification scale has been applied. SPSS 26.0 packet program has been used in the analysis of data from the survey. For normally distributed data parametric test Independent Samples T-test is used and One – way ANOVA analyzing has been conducted for the comparison of independent groups.

Results: In the sub – dimensions of general competence level and competence, statistically highly significant differences have been found between class teachers and physical education and sport teachers in favor of physical education teachers. There is no relationship according to the participants' gender and Professional senior year variables.

Conclusion: Although class teachers consider themselves competent in physical education and game lessons in primary schools, there is a significant difference in favor of physical education and sport teachers when compared to the competencies of physical education teachers.

Key Words: Class Teacher, Physical Education and Sport Teacher, Physical Education and Game Lesson Qualification.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimin sürecinde ve yüksek lisans tezimin hazırlanmasında bana destek olan, tecrübe, bilgi ve birikimleriyle yol gösteren, çalışmamın şekillenmesini sağlayan danışman hocam Doç. Dr. Zekiye BAŞARAN'a teşekkür ediyorum.

Maddi ve manevi beni her zaman destekleyen ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen aileme teşekkür ediyorum.

Tezi yazarken, bilgi ve birikimleri ile yanımda olan ve bana destek olan Ahmet Enes SAĞIN, Oğuz MERCAN ve Ömür YURTTAPAN'a teşekkür ediyorum.

Her zaman yanımda olan kıymetli eşim Hatice GENÇ'e gösterdiği sevgi, anlayış ve destekleri için çok teşekkür ediyorum.

TEZİN AŞIRMA OLMADIĞI BİLDİRİSİ

Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bilim Uzmanlığı tezi olarak hazırlayıp sunduğum “Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin İncelenmesi” başlıklı tezimde başka kaynaklardan yararlanılarak kullanılan yazı, bilgi, şekil, tablo ve diğer malzemeler kaynakları gösterilerek verilmiştir. Tezimde yer alan deneysel çalışmalar/araştırmalar bilimsel ahlak ve değerlere uygun olarak tarafımdan yapılmıştır. Tezimin fikir/hipotezi tümüyle tez danışmanım ve bana aittir.

Yukarıda belirtilen hususlar bir intihal programı (Turnitin vb.) kullanılarak test edilmiş olup, doğruluğunu beyan ederim.

24 / 05 / 2021

Murat GENÇ

İmza

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
TEZİN AŞIRMA OLMADIĞI BİLDİRİSİ	vii
İÇİNDEKİLER	viii
SİMGELER ve KISALTMALAR	x
TABLolar	xi
1.GİRİŞ	1
1.1. Yeterlilik	2
1.2. Öğretmen Yeterliliği	3
1.2.1. Öğretmenlerin Sahip Olması Gereken Yeterlilikler	6
1.2.1.1. Genel Kültür	6
1.2.1.2. Alan Bilgisi	7
1.2.1.3. Öğretmenlik Meslek Bilgisi	7
1.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Yeterlilikleri.....	8
1.4. İlkokullarda Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Önemi	11
1.4.1. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları.....	14
1.4.1.1. İlkokul 1. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları	14
1.4.1.2. İlkokul 2. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları	14
1.4.1.3. İlkokul 3. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları	15
1.4.1.4. İlkokul 4. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları	16
1.5. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Yeterlilikleri	17
1.6. İlgili Çalışmalar.....	21
2.AMAÇ.....	25
2.1. Sınırlılıklar	25
3.YÖNTEM.....	26
3.1.Araştırma Modeli	26
3.2.Evren ve Örneklem.....	26
3.3.Veri Toplama Araçları	26
3.3.1.Kişisel Bilgi Formu	26
3.3.2.Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği	27

3.4. Verilerin Toplanması.....	27
3.5. Verilerin Analizi.....	28
4. BULGULAR.....	29
5. TARTIŞMA.....	40
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	43
6.1.Sonuçlar.....	43
6.2. Öneriler.....	44
6.2.1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler.....	44
6.2.2. Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	45
KAYNAKLAR.....	46
ÖZGEÇMİŞ.....	50
EKLER.....	51
Ek: 1 Etik Kurul Onayı.....	51
EK:2 MEB İzin.....	52
Ek:3 Kişisel Bilgiler Formu.....	53
Ek:4 Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği.....	54
EK 5: Tez Denetleme Listesi.....	57

SİMGELER ve KISALTMALAR

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

N : Toplam Sayı

Ort. : Ortalama

Std. Sapma : Standart Sapma

TED : Türk Eğitim Derneği

vd. : ve diğerleri

www : World Wide Web

TABLolar

Tablo 3.1. Dizi Aralığı Veri Tablosu	27
Tablo 3.2. Normallik Tablosu	28
Tablo 4.1. Katılımcıların Sosyodemografik Özelliklerini Gösteren Frekans Değerleri ve Yüzdeler Dağılımları	29
Tablo 4.2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sosyodemografik Özelliklerini Gösteren Frekans Değerleri ve Yüzdeler Dağılımları	29
Tablo 4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Sosyodemografik Özelliklerini Gösteren Frekans Değerleri ve Yüzdeler Dağılımları	30
Tablo 4.4. Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerine İlişkin Yeterlilik Düzeyleri	31
Tablo 4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması	33
Tablo 4.6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması	34
Tablo 4.7. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerine İlişkin Düzeylerinin Kıdem Yılı Değişkenine Göre Karşılaştırılması	36
Tablo 4.8. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerine İlişkin Düzeylerinin Kıdem Yılı Değişkenine Göre Karşılaştırılması	38

1.GİRİŞ

Eğitimle birlikte insanın insani özelliklerinin geliştirilmesi ve insanın daha da insanlaştırılması amaçlanmaktadır. Eğitimin en temel amaçlarından biri, bireyin doğuştan sahip olduğu yeteneklerini ortaya çıkarmak ve onları geliştirmektir (Şişman, 2015, s. 3). Toplumsal değişim ve teknolojinin etkisiyle birlikte nitelikli insan yetiştirmenin önemi artmaktadır. Bu değişimi yakalamak için eğitimde kaliteyi artırmak gerekir. Eğitim öğretim sürecinin en önemli unsuru olan öğretmenlerin, eğitimi ve yeterliliği bu açıdan çok önemlidir (Karaca, 2008).

Genel eğitimin temel parçalarından biri beden eğitimidir. Eğitim ve beden eğitimi aynı amaçları taşır ve temel amaçları, öğrencilerin bir bütün olarak gelişmesini sağlamaktır. Bu özelliği dolayısıyla beden eğitimi dersleri, eğitim programlarının tamamlayıcı ve bütünlük sağlayıcı bir ögesidir (Kara, 2007, s. 22-23). Bireylerin gelişiminde erken yaşta başlanan beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin önemi büyüktür. Beden eğitimi faaliyetleri ile öğrencilerin hareket ihtiyacı karşılanacak, aynı zamanda öğrencilerin fiziksel olarak gelişimi desteklenecektir. Beden eğitimi faaliyetleri, öğrencilerin yeteneklerini geliştirmelerine de yardımcı olacaktır. Aktif ve sağlıklı bir yaşamın temelleri beden eğitimi ve oyun dersleri atılacaktır (Yıldız ve ark., 2021). Beden eğitimi derslerinin eğitim sistemi ve okul programları açısından çok önemli bir yeri vardır. Öğrencilerin hareket ihtiyacını karşılayarak motive olmasını sağlar ve sağlıklı bir gelişimin temelini oluşturur.

Öğretmenlerin mesleklerini yerine getirebilmelerinin ön şartı çok iyi yetişmiş olmalarıdır. Öğretmenlik mesleği genel ve özel yeterliliklere sahip olunması gereken bir meslek alanı olmakla birlikte, mesleği yerine getirecek kişilerde yeterliliklerin mutlaka bulunması gerekir (Kangalgil, 2014). Öğretmenlerin özellikleri ne kadar iyi olursa olsun, alan bilgileri yeterli değilse ve o alanla ilgili beceri, bilgi ve kazanımları öğrencilerine kazandırmada yetersiz ise nasıl öğretilmesi gerektiğini, yöntem ve tekniklerini bilmiyorsa etkili bir öğretmenlik yapamaz (Özden, 2002, s.13). Öğretmen yeterliliği eğitimin kalitesini etkileyen en önemli faktörlerden biri olduğuna göre, diğer meslek gruplarında olduğu gibi öğretmenlerin de nitelik ve yeterliliklerinin bilinmesi; mesleğin tanınması, görev ve sorumluluklarının belirlenmesi, öğretmenlerin performanslarının arttırılmasının sağlanması

ve mesleğe uygun nitelikli ve yeterli öğretmen yetiştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır (Karaca, 2008, s. 69).

Bu durum göz önüne alındığında, öğrenciler için çok önemli bir dönemi içine alan ilkokul yıllarında öğrencilerin bütünsel gelişimini sağlayan beden eğitimi ve oyun derslerine giren sınıf öğretmenlerinin yeterlilikleri çok önemlidir. Bu amaçla çalışmamızda ilkokullardaki beden eğitimi ve oyun derslerine giren sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerinin karşılaştırılması hedeflenmiştir.

1.1.Yeterlilik

Yeterlilik ya da özyeterlilik kavramları ilk olarak Bandura tarafından 1977 yılında ortaya çıkarılmıştır. Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramı ile ortaya çıkmasına rağmen birçok araştırmada karşımıza çıkmıştır. Yeterlilik, bireylerin belirli görevleri yapmak veya olası durumlarla başa çıkabilmek için kendilerine olan inançları ve yeteneği hakkındaki yargısıdır (Bandura, 1977; Bandura, 1982).

Şişman'a göre yeterlilik, bir mesleğin etkili bir şekilde yerine getirilebilmesi için kişinin sahip olması gereken bilişsel ve duyuşsal özellikleri ifade eder (Şişman, 2015, s. 225). Celep ise yeterlilik kavramını bireyin bir davranışı sergilemesi için gerekli olan bilgi ve beceriyi kazanması olarak ifade etmiştir (Celep, 2004, s. 27).

İnsanların hissettikleri, düşünceleri ve davranışları yeterlilik inancı üzerinde etkilidir. Yaşam boyunca kazanılan deneyimler, insanların yeteneklerine olan inançlarını değiştirir ve davranış değişikliğine neden olur. Düşük yeterlilik inancına sahip bireylerde stres ve çaresizlik görülürken, zorlu durumlar karşısında baş edemeyeceğini düşünerek vazgeçeceklerdir. Yüksek yeterlilik inancına sahip bireylerin ise kendilerine olan güvenleri daha fazla olduğundan olaylar karşısında pes etmeyecek ve amaçlarını belirleyip bu doğrultuda yola koyulacaklardır. Kısaca yeterlilik inancı, insanların bir davranışı gerçekleştirmeye duyduğu inanç olarak ifade edilebilir (Bandura, 1977; Bandura, 1994).

Öğretmenlik mesleki yeterlik alanları, öğretmenin mesleğini yerine getirirken hizmet alanı ile ilgili gerekli olan bilgi ve becerileri kazanmasıdır; şeklinde ifade edilebilir (Celep, 2004, s. 27).

1.2. Öğretmen Yeterliliği

Eğitim, genel anlamıyla, bireyleri belli hedeflere göre yetiştirme sürecidir. Bu süreçten geçen bireylerin kişiliklerinde değişimler gözlenir. Bu değişimler eğitim sürecinde kazanılan beceri, bilgi, tutum ve değerler yoluyla gerçekleşir (Fidan ve Erden, 1998, s. 12).

Eğitimdeki tüm yenilik ve girişim hareketleri toplumun tüm kesimlerini ilgilendirmektedir. Eğitim, toplumdaki tüm değişmelerden sorumludur ve bu yüzden değişime ilk olarak uyum sağlamalıdır. Ülkenin refah seviyesi ve mutluluğu; insanların nitelikli ve sürekli eğitim almaları ile mümkündür. Toplumdaki gelişmeyi sağlayan en önemli itici güç, toplumun eğitim düzeyidir (Ereş, 2005, s. 320).

Bireylerdeki eğitimi sağlayan en önemli kişi öğretmenlerdir. Öğretmenin yeni kuşakları yetiştirebilmesi ve bilgi aktarabilmesi ne kadar yeterli olduğuna bağlıdır.

Şişman'a göre öğretmen yeterlilikleri, öğretmenlerin sahip olmaları gereken tutum, bilgi, beceri, davranış ve değer gibi bütün özelliklerini ifade etmek için kullanılır (Şişman, 2009)

Mimar ya da mühendisin bina yapması neyse bireyleri şekillendirip geleceğe hazırlayan öğretmen de aynı işleve sahiptir. Başka bir deyişle öğretmen "insan mimarı ya da mühendisidir" denilebilir. Kısacası, bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve fiziksel gelişime katkı sağlayan ve öğrencilere gerekli nitelikleri kazandıran öğretmendir. Nitelik kazandırmak ise gerekli nitelikleri, doğruluk değeri yüksek olacak şekilde, kazanmış olmakla mümkün olabilir (Demirhan, Çoşkun ve Altay, 2002, s. 36)

Bir eğitim sisteminin başarısı, o sistemi yürütecek olan öğretmenin nitelikleri ile doğrudan bağlantılıdır. Derslerin öğretimi, ders içerikleri, hedef ve kazanımları ne kadar iyi belirlense de, o hedeflere ulaştıracak yeterliliklere sahip olmayan öğretmenler tarafından işlendikçe eğitim ve öğretimden istenen sonucu almak mümkün değildir (Sandıkçı ve Öncü, 2013, s. 136).

Bireylerin sorunların üstesinden gelme ya da bir işi başarabileceğine yönelik bireysel değerlendirmeleri olan özyeterlilik inancı, eğitim sürecinde öğretmenlerin nitelikli öğretim yapmasında ve bu süreçte karşılaştıkları sorunları çözmede kendi yeteneklerine ve becerilerine inançları hususunda önemli ipuçları sağlar (Özdemir, 2008, s. 279). Öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde sahip oldukları özyeterlilikleri; öğrencilerinin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırmada ve başarılı olmalarında, sınıf yönetiminde

karşılaştığı sorunların çözümünde, etkili bir planlama, uygulama ve değerlendirme süreci gerçekleştirmelerinde önemli faktörlerden biri olduğu söylenebilir (Özdemir, 2008, s. 281).

Günümüz eğitim kurumlarının en önemli sorunlarından biri öğretimin niteliğidir. Öğretmenlerin sahip oldukları ve yıllar içerisinde artan sorumlulukları sahip olmaları gereken yeterliliklerini de değiştirmiştir. Öğretmenlerin sahip olduğu yeterlilikler ve öğretmenin niteliği arttıkça, öğrencilerin öğrenme düzeylerini ve var olan öğrenmelerin kalıcılığını da artıracak dolayısıyla öğrenci başarısı artacak ve daha nitelikli öğrenciler yetiştirilecektir. (Karacaoğlu, 2008).

Öğretmen öğrenmeyi düzenleyen ve öğreten kişidir. Öğretmenin görevi, farklı öğretim strateji, yöntem ve tekniklerinden yararlanıp öğrencilerin, öğrenmelerini düzenlemek ve hedef davranışların öğrenciler tarafından kazanılıp kazanılmadığını ölçme ve değerlendirme teknikleriyle belirlemektir. Etkili bir öğretmenlik yapabilmek için öğretmenlerin hem alanlarında uzman kişiler olmaları hem de beceri ve bilgilerin öğrencilere aktarmasında yardımcı olacak öğretmenlik meslek bilgisine sahip olmaları gerekir. Tüm bu özelliklerin yanında öğretmenlik mesleğinde sebat, hoşgörü, açık fikirli olma, kendini ifade etme, iyi bir dinleyici olma ve problem çözme yetisi gibi özelliklerinde önemi fazladır. Öğretmenin öğretim faaliyetlerini etkili bir şekilde yapabilmesi için öğrencileri tanıması ve onların belli durumlar karşısında nasıl davranacaklarını da bilmesi önemlidir. Öğretmenin konu alanı ve öğretmenlik ile ilgili sahip olduğu beceri ve bilgiler, tasarladığı öğrenme yaşantıları ise öğrencilerin başarısını etkiler (Fidan ve Erden, 1998, s. 60-65).

İyi bir öğretmen olabilmek için eğitim öğretimde başarıdan zevk almak, eğitim sorunlarını çözebilmek, stres dolu okul ortamına karşı dayanıklı olmak, hem okul içinde hem de okul dışında başkalarıyla iletişim kurabilmek, güç eğitim koşullarının yerine getirilmesinde öğrencilere ve anne-babalarına önerilerde bulunmak, sorumlu ve tutarlı olmak gerekir (Demirel ve Kaya, 2001, s. 224-225).

Öğretmenlik mesleği, özel uzmanlık bilgisi ve becerisi gerektiren bir meslek olarak kabul edildiğine göre, bu mesleğe giren insanların, mesleğin gereklerini tam olarak yerine getirebilmeleri için bir takım yeterliliklere sahip olması gerekir. Bu yeterliliklerin kazanılması için de öğretmen adaylarının meslek öncesinde özel bir eğitimden geçirilmesi zorunludur (Celep, 2004, s. 26).

Bu durum daha öğretmen adaylarının öğrenci iken eğitim – öğretimini sürdürdükleri dönemde yapılan öğretmen eğitim programlarındaki bilgi, beceri ve okul uygulaması çalışmaları ile ele alınır. Öğretmen adaylarının bu dönemde yaşadıkları sorunlar ve yetersizlikler onların ileride meslek hayatlarına başladıkları zaman kaygı ve strese dönüşebilir. Bu yüzden öğretmen adaylarının kendilerini yetersiz hissetmeyecekleri şekilde mezun olmaları oldukça önemlidir (Yüksel, 2010).

Günümüzde iyi bir öğretmenin özellikleri konusunda herkesin üzerinde anlaşabildiği standartların olduğu söylenemez. Ancak öğretmenlerde, çağdaş bir bireyde bulunması beklenen bazı ortak özelliklerin yanında öğretmenlik mesleğine has birtakım özelliklerinde olması beklenir. Celep ve Şişman ideal bir öğretmende bulunması gereken bilişsel, duyuşsal ve kişilik özellikleri şu şekilde sıralanmıştır (Celep, 2004, s. 35-37; Şişman, 2004, s.15-16; Şişman, 2015, s. 228-229)

- Mesleğin etik değerlerine saygılı,
- İşbirliğine açık birisi olmak,
- Dikkatli ve zeki bir kişi olmak,
- Otokontrolünü sağlayabilen ve geliştirebilen bir kişi olmak,
- Çağın yeniliklerine ayak uydurabilen, yaratıcı, etkin, esnek, problem çözücü ve sorgulayıcı,
- Özgüveni olmak,
- Öz bakım becerileri yüksek ve görünümü ve tavırları hoş olmak,
- Düşünce ve hareketlerinde paralel olmak,
- Anadilini iyi kullanan ve güçlü iletişim becerilerine sahip bir kişi olmak,
- Topluma hizmet duygusuna sahip, insanları ve mesleğini seven bir kişi olmak,
- Öğrencilerine karşı hoşgörülü, güler yüzlü, samimi, sevecen ve anlayışlı bir kişi olmak,
- Öğrencilerine karşı dürüst ve güvenilir bir dost ve sırdaş bir kişi olmak,
- Öğrencilerine karşı objektif, farklı görüşlere saygılı, tarafsız ve adaletli bir kişi olmak,
- Öğrencilerini cesaretlendiren, pekiştiren ve öğrenmeyi öğreten bir kişiliğe sahip bir kişi olmak,
- Öğrencilerin beklenti ve gereksinimlerini dikkate alan bir kişiliğe sahip olmak,
- İçinde yaşadığı toplumun değerlerine saygılı bir kişiliğe sahip olmak,
- Evrensel değerleri bilen bir kişiliğe sahip olmak,
- Eğitim bilimlerinin temel kavramlarını bilen birisi olmak
- Eğitimle ilgili sorunlara bilimsel yöntemlerle çözüm üretebilen birisi olmak,
- Entelektüel tarafı gelişmiş (okuyan, düşünen, araştıran) bir kişi olmak,
- Öğrencilerin yaşam alanlarını tanıyan, fizyolojik ve duyuşsal özelliklerini ve sorunlarını bilen birisi olmak,
- Sebati gösterebilen ve duygularını kontrol edebilen bir kişiliğe sahip olmak,

- Eğitimde bireysel farklılıklara dikkat eden bir kişi olmak,
- Öğretim ve öğrenme ile yöntem ve teknikleri bilen bir kişi olmak,
- Çağdaş, değişim ve yeniliklere açık, kendini sürekli yenileyen birisi olmak,
- Toplumsal olay ve olguları anlayıp yorumlayabilen bir kişiliğe sahip olmak,
- Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanan bir kişi olmak,
- Yaşadığı toplum ve dünya sorunlarına karşı duyarlı birisi olmak,
- İçinde yaşadığı toplumu ve çağı anlayıp değerlendirebilen bir kişi olmak,
- Eğitim alanındaki gelişmelerden haberdar olan bir kişi olmak,
- Öğrencileri yaşama ve üst öğrenim kademelerine hazırlayan bir kişi olmak,
- Kişiliği ve tüm karakteriyle demokrasiyi benimseyen bir kişi olmak,
- Farklı dini inanış, görüş ve grupları uzlaştırabilen birisi olmak,
- Farklı kültürlerin bir arada olduğu ortamlarda hizmet verebilen bir kişi olmak,
- Değişen dünyada yeni değerler geliştirilmesine katkı sağlayan bir kişi olmak öngörülmektedir.

1.2.1. Öğretmenlerin Sahip Olması Gereken Yeterlilikler

İyi bir öğretmenin nitelikleri; zihinsel kapasitesi yüksek, alan bilgisi güçlü, akademik olarak hazırlıklı, gelişim ve öğretim bilgisi yeterli ve istenilir kişisel özelliklere sahip olma şeklindedir (Demirel ve Kaya, 2001, s. 227).

Öğretmenliğin gerektirdiği, davranış, tutum, beceri ve bilgilerin kazanılması, öğretmen yetiştirme programlarının, üç önemli özelliğe sahip olacak şekilde oluşturulmasını zorunlu kılmıştır: Bunlar genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisidir.

1.2.1.1. Genel Kültür

Öğretmenler geniş bir genel kültür bilgi ve birikimine sahip olmak zorundadır. Çünkü öğretmenler, öğrenciye toplumda olan değişimlere ayak uydurabilecek nitelikte yeni davranışlar kazandırmakla yükümlüdür (Celep, 2004, s. 27). Öğretmenler, bilginin toplumsal olarak önemi, günlük yaşam ile bağlantısı ve günlük yaşamdaki kullanımını da bilmek zorundadır (TED, 2009: 7). Günlük yaşamdan kopuk, yaşadığı toplumdan ve dünyadaki gelişmelerden uzak bir şekilde yapılan çalışmalar öğrencilere yeterince faydalı olamayacaktır.

Öğretmen adaylarının sahip olmaları gereken konu alanı bilgisi ve öğretmenlik mesleği ile ilgili bilgi ve beceriler yanında bazı alanlarda da ek bilgilere gereksinimi vardır. Öğretmen adaylarının geniş bir dünya görüşüne ve genel kültür bilgisine sahip olmaları beklenmektedir. Bu sebeplerden dolayı öğretmen yetiştiren programlarda konu alanı bilgisi

ve öğretmenlik meslek bilgisi dersleri dışında genel kültür derslerine de yer verilmektedir. Bu doğrultuda bakıldığında öğretmenlerden beklenen, sadece alanında uzmanlık bilgi ve birikimine sahip kişiler olması değil, toplum, dünya ve insanlığı ilgilendiren bir takım sorunları görebilmeleri ve bunların çözüm yolları üzerine düşünebilmeleridir (Şişman, 2015, s. 227).

1.2.1.2. Alan Bilgisi

Öğretmen yetiştirme programlarında öğretmen adayının alan bilgisine iyi bir seviyede sahip olması amaçlanır. Öğretmenin mesleki olarak başarılı olması için öncelikle kendi alanında yetkin olması gerekir. Uzmanlık alanında yeterli olmayan öğretmen bilgiyi ne şekilde aktaracağını bilemez. Öğretmenlerin görev yapacakları öğretim kademesine göre alan bilgisi yönünden kazanmaları beklenen yeterlilikler düşünülmelidir. Alanında yeterli olan bir öğretmen, kendine güven duyar. Bu durum öğretmeni, öğrenci karşısında güçlü kılar (Şişman, 2015, s. 225-226).

Öğretmen, alanındaki bilgi ve becerilerin kaynağı olmalıdır. Alanındaki temel konulara hakim olamayan ve aralarındaki ilişkileri yakalayamayan, alanının bakış açısını kazanamamış bir öğretmenin etkili olabilmesi mümkün değildir (Özdemir ve Yalın, 2000, s. 57). Öğretmenin alanına hakim olması ve alandaki temel konuların birbiri arasındaki ilişkileri kavramış olması gerekir. Bu bağlantıları kavramış bir öğretmen için mesleki başarı kaçınılmaz olur. Bir konuyu öğretebilmenin ilk kuralı, o konuyu çok iyi bilmektedir. Öğreteceği konuyla ilgili bilgisi yeterli olmayan bir öğretmen, neyi öğreteceğini bilemeyeceği gibi konuyu nasıl ve hangi sırada öğreteceğini de bilemez (Özden, 2002, s. 13).

Öğretmenlerin konu alan bilgisi diğer insanların aynı konudaki bilgilerinden farklılık göstermesi gerekir. Öğretmenlerin bilgisi, yalnızca bilginin yapısına göre değil, aynı zamanda öğrenecek olan öğrenciye göre de düzenlenecek bilgidir (TED, 2009, s. 7).

1.2.1.3. Öğretmenlik Meslek Bilgisi

Öğretmenlik mesleği bünyesinde özel mesleki yeterlilikler barındırır. Bu meslek eğitim sisteminin her kademesinde yer almaktadır. Öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında öğretmen adaylarına, temel olarak öğretme ve öğrenme olmak üzere iki sürece ilişkin beceriler kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda üniversitelerin öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi ve becerileri kazandırmaya dönük çeşitli eğitim bilimleri dersleri yer almaktadır. (Celep, 2004, s. 29).

Öğretimin ön koşulu olarak bir öğretmenin alanını ya da konuyu çok iyi bilmesi, başarılı bir öğretim işi için tek başına yeterli değildir. Öğretmen, bildiklerini nasıl aktarabileceğini, öğrencilerin nasıl ve ne şekilde öğrenebileceğini de bilmelidir. Bir öğretmenin, alanında uzmanlık bilgisine sahip olmasının yanında aynı zamanda öğretmenlik mesleğiyle ilgili beceri ve bilgilere de gereksinimi vardır. (Şişman, 2015, s. 226).

Öğretmen sadece bir konuyu öğretmek ile kalmayıp, konunun bilişsel, duyuşsal, toplumsal amaçları, zaman kullanımı, araç gereç, materyaller ve öğrencilerin vereceği tepkilerinin yanında onların bireysel ihtiyaçlarıyla da uğraşmak durumundadır. Öğrencilerin nasıl öğrendiklerinin farkında olmak ve nasıl çalıştıklarını bilmek bir taraftan öğrencinin öğrenebileceği zamanı doğru kullanmaya çalışırken, diğer yandan yanlış anlama ihtimaline karşı dikkatli olmak zorundadır (TED, 2009, s. 4-5).

Öğretmenin, çağdaş öğrenme ve öğretme yöntemlerini bilmesi, yeni gelişmelerden haberdar olması ve planlama yaparken bu bilgileri etkili bir şekilde kullanması gerekir. Bilginin öğrenmeyi kolaylaştırılacak bir şekilde yapılandırılması, farklı bireysel özelliklere ve yaşantılara sahip olan öğrencilere konunun nasıl farklı bir biçimde sunulacağına kararlaştırılması ve öğrencilerin bireysel ihtiyaçları dikkate alınarak öğrenme öğretme durumlarının tasarlanmasında öğrencilerin aktif olarak katılımının sağlanması için öğrencilerin duyuşsal, bilişsel ve toplumsal özelliklerinin dikkate alınması gerekir. Sınıf ve öğretim yöntem, teknik ve stratejileri kullanılarak öğrencilerin aktif olarak öğrenmeye odaklandıkları süre arttırılmalıdır (TED, 2009, s. 7).

1.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Yeterlilikleri

Eğitim, süreç olarak düşünüldüğünde, insanlarda davranış değişikliği oluşturma süreci olarak tanımlanırken, sonuç olarak bakıldığında ise, kişinin yaşantısı içerisinde kazandığı beceri, bilgi ve tutumları ifade etmektedir (Şişman, 2004, s. 2).

Eğitim-öğretim sürecinin önemli öğelerinden biri öğretmenlerdir. Bu yüzden öğretmen adaylarının yetiştirilmesi, öğretmenliğe başlayacağı sürece kadar kazandıkları nitelikler büyük önem taşımaktadır. Demirhan; bu yetiştirme sürecinin iki boyutlu olduğunu söylemiştir. Birinci boyut, bireyin öğretmen adaylığından öğretmenliğe başladığı döneme kadar olan sürede kazandığı nitelikler, ikinci boyut ise öğretmenliğe başladığı dönemdeki etkinlikleridir. Bu süreci bir bina olarak düşündüğümüzde birinci boyut binanın boş gövdesi ise ikinci boyut ise binanın kullanılmasıdır (Demirhan ve ark., 2002).

Branş öğretmenlerinden biri olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri, eğitim öğretim faaliyetlerini planlayıp, yönettiği gibi okul içinde ve dışında sürekli etkileşim halinde bulunmaktadır. Öğrenciler, öğrenci velileri ve okul idaresi ile sürekli iletişim halinde olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterlilikleri çok önemlidir (Ünlü ve Aydos, 2010).

Hareket etme, bireyin anne karnından başlayarak bütün hayatı boyunca devam eden, değişen ve gelişen bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın yaşama doğru bir şekilde aktarılması ve yaşam boyu alışkanlık haline gelmesi beden eğitimi ve spor sayesinde gerçekleşir. Ülke sporunun gelişmesi ve altyapının oluşturulması, sporun ve hareket etmenin bir yaşam tarzı haline getirilmesinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin büyük bir etkisi olduğu yadsınamaz bir gerçektir (Önal, 2019).

Beden eğitimi ve spor dersleri, akademik başarısı yüksek veya düşük her öğrencinin kendini ifade edeceği, farklı alanlarda başarılı olabileceği bir derstir. Bu dersler aracılığıyla öğrenciler bir bütün olarak (bilişsel, duyuşsal ve psikomotor) gelişme fırsatı bulabilir (Sağın ve Güllü, 2020). Eğitimin vazgeçilmez bir parçası olan beden eğitimi ve spor dersi, özellikle ilkokul yıllarında öğrencilerin öğretmenlerini model aldığı ve etkilendiği düşünüldüğünde derslerin alan öğretmenleri tarafından işlenmesinin daha etkili ve verimli olacağı düşünülmektedir (Önal, 2019).

Milli Eğitim Bakanlığı, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin özel alan yeterliklerini şu şekilde belirlemiştir.

- 1) Öğretim sürecini planlama ve düzenleme
 - a) Öğretim sürecine uygun olarak plan yapabilme
 - b) Öğretim sürecine uygun öğrenme ortamları düzenleme
 - c) Öğretime uygun olarak kaynak ve araç-gereçleri kullanabilme
 - d) Okul spor takım çalışmalarını planlayabilme
 - e) Öğretim hedeflerinin gerçekleşmesi sürecinde teknolojik kaynakları kullanabilme
 - f) Öğretimde özel eğitime ihtiyaç duyan ve özel gereksinimli öğrencilere göre (BEP) planlamalar yapabilme
- 2) Fiziksel olarak performansı geliştirmeyi sağlama ve koruyabilme
 - a) Öğrencilerde temel ve özelleşmiş hareketlerin beceri ve bilgilerini geliştirebilme
 - b) Öğrencilerin düzenli etkinlik ve sağlıklı yaşam bilinci oluşturabilmesini sağlama

- c) Öğrencilerin sportif müsabakalara katılımını ve çalışmalarının sürdürülmesini sağlama
- d) Öğrencilerin sağlıklı beslenme konusunda bilinçlenmesini sağlama
- e) Spor sakatlanmalarında ilk yardımı kurallarına uygun bir şekilde uygulayabilme
- f) Öğrencilerin sorumluluk alma, liderlik, paylaşma ve işbirliği becerilerini geliştirebilme
- g) Öğrencilerin doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilincini oluşturabilme
- h) Bireysel güvenlik ve kazalardan korunma bilgi ve becerisini edindirebilme
- i) Spor ve spor organizasyonları bilinci ve sevgisi edindirebilme
- j) Beden eğitimi dersi öğretiminde eğitsel oyunları aktif bir şekilde kullanabilme
- k) Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilere yönelik etkinlikler oluşturabilme
- 3) Ulusal bayramları anlam ve önemine uygun bir şekilde kutlama
- a) Atatürk'ün beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarında gösterebilme
- b) Ulusal bayramlarda ve özel günlerde sportif faaliyetleri aktif bir şekilde yapabilme
- 4) Öğrencilerin gelişim performanslarını izleme ve değerlendirme
- a) Kullanacağı ölçme ve değerlendirme uygulamalarının hedeflerini belirleyebilme
- b) Uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ve yöntemlerini kullanabilme
- c) Öğrencilerin bedensel gelişimlerini belirlemeye yönelik yapılan ölçme sonuçlarını yorumlama ve dönüt sağlama
- 5) Okul, aile ve toplumla işbirliği yapabilme
- a) Öğrencilerin, fiziksel, ruhsal ve zihinsel olarak gelişiminde ailelerle ve toplumla iş birliği içerisinde olma
- b) Çevrenin ve öğrencilerin ulusal bayram ve törenlerin anlam ve öneminin kavrayabilmeleri ve törenlere aktif rol almalarını sağlayabilme
- c) Ulusal bayram ve törenlerin yönetim ve planlamasını yapabilme
- d) Okulun kültür ve öğrenme merkezine dönüştürülmesinde toplumla iş birliği yapma
- 6) Mesleki gelişimi sağlama
- a) Mesleki yeterliklerini belirleme

- b) Beden eğitimi dersi öğretimine ilişkin bireysel ve mesleki olarak gelişimini sağlama
- c) Mesleki gelişimine yönelik uygulamalarda bilimsel yöntem, teknik ve uygulamalardan yararlanabilme
- d) Liderlik yapabilme (MEB, 2017) şeklindedir.

1.4. İlkokullarda Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Önemi

Milli Eğitim Bakanlığının hazırladığı ilköğretim kurumları haftalık ders çizelgesine göre ilkokullarda beden eğitimi ve oyun dersi 1, 2 ve 3. sınıflarda haftalık 5 ders saati, 4. sınıfta ise haftalık 2 ders saati olarak işlenmektedir.

Beden Eğitimi ve Oyun dersinin birincil hedefi, öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler aracılığı ile aktif ve sağlıklı hayat becerileri, hayatları süresince kullanacakları temel hareketler, bunlarla ilişkili olarak hayat becerilerini ve değerlerini geliştirerek bir sonraki eğitim seviyesine hazırlanmalarını sağlamaktır (MEB, 2018).

Çok iyi bir şekilde hazırlanmış nitelikli bir eğitimi görmek öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olarak sağlıklı bir şekilde gelişim göstermelerinin ilk şartıdır. Eğitim; tüm bedeni ilgilendiren, bedensel ve zihinsel bir ilişki olduğuna göre, beden ve zihin bir bütün olarak ele alınmalıdır. Çağdaş eğitim felsefesine göre, eğitimde amaçların gerçekleşmesi öğrencilerin zihinsel eğitimlerinin yanında, fiziksel olarak da eğitilmeleri ile mümkündür (Güneş, 2003, s.1).

Beden eğitimi ve spor dersleri, çocukları bütün yönlerden geliştirmeyi ve değiştirmeyi sağlar. Bir yandan fiziksel gelişim ile sağlıklı yaşam becerileri kazandırırken, diğer yandan zihinsel ve duyuşsal yönden gelişmesine ve sağlıklı bir ruh haline sahip olmasını hedefler. Bu açıdan düşünüldüğünde beden eğitimi ve spor, genel eğitimin vazgeçilmez ve değişilmez bir parçasıdır (Mamak, 2012).

Beden eğitimi: Cimnastik, oyun ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içine alan genel bir kavram olup, bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler yardımı ile yapılan eğitimidir. Çocukların oyun hakları ve okul yaşamı içindeki serbest hareket etkinlikleri beden eğitimi dersi ile güvence altına alınır. Çocuğun bedensel ve ruhsal eğitimi sağlanarak sportif faaliyetlerden zevk almasını mümkün kılar. Her bir öğrenci, beden eğitimi dersi içinde yeteneklerini geliştirme imkanına sahip olur. Beden eğitimi dersi içerisindeki planlı faaliyetler çocuğun gelişim özelliklerini destekler ve sağlıklı bir yaşam sürmesini sağlar (Güneş, 2003, s. 2).

Çağdaş eğitim anlayışı bireyi bir bütün olarak ele alır ve eğitimle birlikte bireyin gizil güçlerinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi amaçlanır. Böylece bireyin fiziksel, zihinsel ve duyuşsal açıdan daha mutlu ve verimli olması beklenir. İnsanların fiziksel gelişimleri ile psikolojik durumları arasında bağlantı bulunmaktadır. Fiziksel gelişimdeki bozukluklar ve gerilemeler davranışları da etkilemektedir. Bu açıdan bakıldığında hareket etme, beden eğitimi ve oyun çocuğun gelişimine en büyük katkıyı sunmaktadır (Yenal, Çamlıyer ve Saracaloğlu, 1999).

Çocuklarda beden eğitimine özellikle okul öncesi ve ilkokul yıllarında başlamak çok önemlidir. Beden eğitimi ve oyun etkinlikleri ile çocuk fiziksel olarak kuvvet, dayanıklılık, esneklik olarak gelişim sağlarken aynı zamanda oyunları zihinde tutma, eşleştirme, sınıflandırma yaparak zihinsel olarak da gelişir. Bu sayede çocuk okula ve öğrenmeye karşı olumlu bir tutum sergilerken, motivasyonu da artar (Tortop ve Ocak, 2010).

Spor özellikle çocuklarda sosyo-duygusal olarak gelişimlerine önemli katkılar sunmaktadır (Sağın ve Akbuğa 2019). Bedensel gelişim ile bireyin psikolojik yapısı arasında anlamlı bir ilişki vardır. Bireylerin bedensel gelişiminde görülen eksiklikler ve bozukluklar davranışlarını da etkilemektedir. Bir bütünlük içerisindeki insan vücudunda fiziksel özellikleri psikolojik yapıyı etkilemektedir ve bu döngü yaşam boyu devam etmektedir. Spor yapma ve hareket etme yeteneğinin geliştirilmesi, çocukların bütünsel olarak gelişimine en büyük katkıyı sağlamaktadır. Bu sebeple özellikle çocukların ve gençlerin doğru bir şekilde hareket etmeyi öğrenmeleri gerekmektedir. Bunun için de sağlıklı bir eğitim vermek gerekmektedir (Kara, 2007, s. 22).

Çocukluk döneminde yapılan etkinliklerin ve fiziksel aktivitelerin ve bu dönemde spor yapma alışkanlığının kazanılması, yetişkinlik dönemlerindeki fiziksel aktiviteleri sürdürme ve alışkanlık kazanmada büyük rol oynaktadır. Bu sebeple çocukluk dönemindeki fiziksel aktivite alışkanlığı kazanılmasında, bu dönemde işlenen beden eğitimi derslerinin önemli bir yeri vardır (Arslan ve Altay, 2008).

Beden eğitimi; bireyin kalıtsal özelliklerinin, fiziksel yeteneklerinin, psikolojik, toplumsal ve kişilik eğitimidir. Beden eğitimi ve sporun, bireyi bütün yönlerden etkileyebilmektedir ve bireyin eğitiminde çok önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Bu sebepten dolayı eğitim programları içerisinde daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Ancak beden eğitiminin öğrencilere daha faydalı bir ders haline getirilmesi, dersin hedef ve kazanımlarının tam olarak öğrencilere ulaşması faydalı olabilmesi için sadece iyi bir eğitim programı değil, aynı zamanda ders uygulamalarının ve etkinliklerinin de tam olması gerekmektedir (Sönmez ve Sunay, 2004).

Çocukluk dönemlerinde beden eğitimi derslerinde aktif olan öğrencilerin bu alışkanlığı yetişkinlik dönemlerinde de gösterdiği bilinmektedir. Birçok hastalığın asıl nedeni hareketsiz bir yaşam tarzıdır. Hareketsiz yaşam fiziksel sağlığın yanında psikolojik sağlığı da olumsuz etkilemektedir. Bu hareketsiz yaşam ancak fiziksel aktivite alışkanlığı kazanılarak yok edilebilir. Bunu sağlamanın en iyi yolu beden eğitimi derslerinden geçmektedir. Beden eğitimi derslerine aktif katılan, egzersizleri bilinçli yapan çocukların gelişimlerinin bir bütün olarak olumlu bir şekilde ilerlediği bilinmektedir (Ayan ve Tamer, 2010).

Beden eğitimi ve spor etkinlikleri ile çocuklar, hareket ederek hem eğlenip hem de öğrenirler. Bu ders ile çocuklar bir taraftan kazanmayı, kaybetmeyi, yardımlaşmayı ve işbirliğini öğrenirken, diğer taraftan fiziksel olarak sağlığını korumayı öğrenirler (Seçkin ve Başbay, 2013).

İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersini alan bir öğrencinin, aşağıdaki amaçlara ulaşması beklenir.

1. Temel ve birleştirilmiş hareket becerilerini, basit kurallı oyun ve fiziki etkinliklerde etkili ve öz güveli bir şekilde kullanır.

2. Hareket becerileri ile ilgili kavramları kullanır.

3. Oyun ve hareket taktiklerini ve stratejilerini kullanır.

4. Sağlıklı olmak ve fiziksel uygunluğunu geliştirmek için oyun ve fiziki etkinlik kavramlarıyla ilkelerini açıklar ve bunları uygular ve istekle düzenli bir şekilde katılır.

6. Beden Eğitimi ve Oyun derslerinde, kültürel birikimlerimiz ve değerlerimizle ilgili aşağıda yer alan amaçlara ulaşılır;

a. Kültürümüze ve farklı kültürlere ait geleneksel oyunlar ile dansları tanır ve uygular.

b. Bayram, tören ve kutlamalara isteyerek katılır.

7. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel sorumluluk, kendini tanıma, zaman yönetimi ve kendine güven becerilerini geliştirir.

8. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliği, iletişim becerileri, adil oyun (fair play), liderlik, sosyal sorumluluk, farklılıklara saygı ve doğaya duyarlılık özelliklerini geliştirir (MEB, 2018).

Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı ile öğrencilere kazandırılması amaçlanan beceriler şunlardır.

- Dayanıklılık
- Çabukluk

- Esneklik
- Hareketlilik
- Koordinasyon
- Kuvvet
- Ritim

1.4.1. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları

1.4.1.1. İlkokul 1. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları

1. Yer değiştirme hareketlerini yapar.
2. Dengeleme hareketlerini yapar.
3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri yapar.
4. İki ve daha fazla hareket becerisini içeren basit kurallı oyunlar oynar.
5. Ritim ve müzik eşliğinde hareket eder.
6. Vücut bölümlerinin hareketlerini tanımlar.
7. Kişisel ve genel alanını fark eder.
8. Verilen bir dizi hareketi, temel hareket beceri gruplarından uygun olanla ilişkilendirir.
9. Oyunu belirlenen kurallara göre oynar.
10. Temel hareketleri yaparken dengesini sağlamak için stratejiler geliştirir.
11. Oyunda kullanılan basit stratejileri tanımlar.
12. Oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.
13. Sınıf dışında oyunlar oynar.
14. Sağlık ile oyun ve fiziki etkinlikler arasındaki ilişkiyi açıklar.
15. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken vücudunda meydana gelen değişiklikleri açıklar.
16. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken sağlığını korumak ve güvenliği için dikkat etmesi gereken unsurları söyler.
17. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı sergiler.
18. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken temizlik alışkanlıkları sergiler.
19. Güvenli alanlarda oynar.
20. Oyun ve fiziki etkinlikler sırasında çeşitli iletişim becerileri gösterir.
21. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel güç ve becerilerin farklı olabileceğini açıklar.
22. Bayram, kutlama ve törenlere katılır.
23. Kültürümüze ait basit ritimli halk dansları adımlarını yapar.
24. Geleneksel çocuk oyunlarını oynar.

1.4.1.2. İlkokul 2. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları

1. Yer değiştirme hareketlerini artan bir doğrulukla yapar.
2. Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak yapar.
3. Dengeleme hareketlerini artan bir doğrulukla yapar.
4. Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak yapar.

5. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri artan bir doğrulukla yapar.
6. Nesne kontrolü gereken hareketleri alan, efor farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak yapar.
7. İki ve daha fazla hareket becerisini birleştirerek artan doğrulukla uygular.
8. Verilen ritim ve müziğe uygun hareket eder.
9. Temel ve birleştirilmiş hareket becerilerini içeren basit kurallı oyunlar oynar.
10. Temel hareket becerilerini uygularken hareketin tekniğine ait özellikleri söyler.
11. Vücut bölümlerinin hareketlerini açıklar.
12. Efor kavramına göre vücudunun nasıl hareket edeceğini açıklar.
13. Oyunda basit stratejileri ve taktikleri kullanır.
14. Çevresindeki imkânları kullanarak oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.
15. Fiziksel uygunluğu destekleyici oyun ve fiziki etkinliklere katılır.
16. Sağlıklı olmak için oyun ve fiziki etkinliklere neden katılması gerektiğini açıklar.
17. Fiziksel uygunluğu oluşturan kavramları açıklar.
18. Oyun ve fiziki etkinlikler ile fiziksel uygunluk kavramları arasında ilişki kurar.
19. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken sağlığını korumak için dikkat etmesi gereken unsurları açıklar.
20. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken kendisi için güvenlik riski oluşturan unsurları açıklar.
21. Oyun ve fiziki etkinliklerde güvenlik riski oluşturmayan davranışlar sergiler.
22. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisi ve başkaları arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar.
23. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel farklılıklara karşı duyarlılık gösterir.
24. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliğine dayalı davranışlar gösterir.
25. Doğada oyun ve fiziki etkinliklere katılırken çevreye duyarlılık gösterir.
26. Bayram, kutlama ve törenlere istekle katılır.
27. Kültürümüze ait basit ritimli dans adımlarını yapar.
28. Geleneksel çocuk oyunlarını oynar.

1.4.1.3. İlkokul 3. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları

1. Yer değiştirme hareketlerini artan çeviklikle yapar.
2. Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
3. Çeşitli nesnelere üzerinde dengeleme hareketlerini yapar.
4. Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
5. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri geliştirir.
6. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri alan, efor farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
7. Seçtiği müziğe uygun koreografi oluşturur.
8. Basit kurallı oyunları artan bir doğrulukla oynar.
9. Oyun ve fiziki etkinliklerde arkadaşının performansını gözlemleyerek geri bildirim verir.
10. Oyun ve fiziki etkinliklerde kullanılabilecek basit stratejileri ve taktikleri açıklar.

11. Oyun ve fiziki etkinliklerde basit stratejileri ve taktikleri uygular.
12. Seçtiği oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.
13. Fiziksel uygunluğunu destekleyici oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.
14. Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluğu geliştiren ilkeleri açıklar.
15. Oyun ve fiziki etkinlikler öncesinde, sırasında ve sonrasında beslenmenin nasıl olması gerektiğini açıklar.
16. Oyun ve fiziki etkinliklerde dikkat edilmesi gereken hijyen ilkelerini nedenleriyle açıklar.
17. Oyun ve fiziki etkinliklerde uygun kıyafet kullanmanın önemini açıklar.
18. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisi ve arkadaşları için güvenlik riski oluşturan unsurları nedenleriyle açıklar.
19. Oyun ve fiziki etkinliklere katılımında sağlığını koruma davranışları sergiler.
20. Oyun ve fiziki etkinliklerde güvenliği için sorumluluk alır.
21. Oyun ve fiziki etkinliklerde öz güvenle hareket eder.
22. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel farklılıklara saygı gösterir.
23. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliği becerileri geliştirir.
24. Oyun ve fiziki etkinliklerde başarıyı tebrik eder.
25. Oyunlarda karşılaştığı problemlere çözümler önerir.
26. Aktif ve sağlıklı hayat davranışı geliştirmek için çeşitli teknolojileri kullanır.
27. Bayram, kutlama ve törenler için hazırlık yapar.
28. Basit ritimli yöresel halk dansları yapar.
29. Seçtiği geleneksel çocuk oyunlarını arkadaşlarına oynatır.

1.4.1.4. İlkokul 4. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Kazanımları

1. Yer değiştirme hareketlerini artan kuvvet, hız ve çeviklikle yapar.
2. Oyunlarda dengeleme gerektiren hareketleri etkili kullanır.
3. Oyunlarda nesne kontrolü gerektiren hareketleri etkili kullanır.
4. Özgün, danslar yapar.
5. Kurallı takım oyunları oynar.
6. Hareket becerileri ile ilgili kavramları yerinde kullanır.
7. Oynadığı oyunların içindeki hareket becerilerini tanımlar.
8. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisinin ve arkadaşlarının performanslarını değerlendirir.
9. Çeşitli stratejileri ve taktikleri kullanarak oyunlar tasarlar.
10. Çeşitli stratejileri ve taktikleri kullanarak tasarladığı oyunları arkadaşlarıyla oynar.
11. Okul dışında oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.
12. Fiziksel uygunluğunu geliştirmek için hazırladığı programları uygular.
13. Fiziksel uygunluğunu geliştirecek uygun programlar tasarlar.
14. Sağlığını korumak için günlük ve haftalık beslenme listesi hazırlar.
15. Oyun ve fiziki etkinliklere uygun spor kıyafetiyle katılır.
16. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendinin ve başkalarının güvenliğiyle ilgili sorumluluk alır.
17. Oyun ve fiziki etkinliklerde zamanını etkili kullanır.
18. Oyun ve fiziki etkinliklerde çevreye duyarlılık gösterir.

19. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliği yapar.
20. Oyun ve fiziki etkinliklerde adil oyun anlayışı sergiler.
21. Oyun ve fiziki etkinliklerde karşılaştığı problemleri çözer.
22. Bayram, kutlama ve törenlerde sorumluluk alır.
23. Kültürümüze ve diğer kültürlere ait halk danslarını yapar.
24. Kültürümüze ve diğer kültürlere ait çocuk oyunlarını oynar.
25. Uluslararası müsabakalarda başarılı olmuş Türk sporcularını araştırır.

Öğretmenlerimiz beden eğitimi ve oyun dersini planlarken, dersin kazanımlarına ulaşmak için “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)” kullanılmalıdır. FEK sarı ve mor olmak üzere 2 kart gruplarından oluşmaktadır. Sarı kart grubunda Öğretmen Kartı, Temel Hareket Becerileri Kartları, Temel Hareket Kavramları Kartı, Birleştirilmiş Hareket Kartları, Sağlık Anlayışı Kartları, Spor Engel Tanımaz Kartı ve Fiziksel Etkinlik ve Beslenme Piramidi Kartı vardır. Mor kart grubunda ise Öğretmen Kartları, File ve Raket Oyunları, Hücum Oyunları, Vurma ve Yakalama Oyunları, Etkin Katılım, Sağlık Anlayışı ve Spor Engel Tanımaz kartları vardır.

Bu Fiziksel Etkinlik Kartlarının yanında öğretmenler, derslerini planlarken konu ve kazanımlara uygun olarak “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” ve çeşitli kaynak kitaplardan, gazete, dergi ve makalelerden 1-4. sınıf öğrencilerin yaş ve gelişim özelliklerini de göz önünde bulundurarak yararlanabilirler.

1.5. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Yeterlilikleri

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 43. Maddesinde (1) “Okul öncesi ve ilköğretim kurumu öğretmenleri, kendilerine verilen grup/sınıf/şubede eğitim ve öğretim faaliyetlerini, eğitim ve öğretim programında belirtilen esaslara göre planlamak ve uygulamak, ders dışında okuldaki eğitim ve öğretim işlerine etkin bir biçimde katılmak ve bu konularda mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.” (2) “İlkokullarda sınıf öğretmenleri, okuttukları sınıfı bir üst sınıfta da okuturlar. Ancak istekleri yönetimce uygun görülmesi halinde başka bir sınıfı da okutabilirler.” (3) “İlkokullarda bütün derslerin sınıf öğretmenlerince okutulması esastır. Ancak Yabancı Dil ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri okulun kadrolu alan öğretmenlerince okutulur. Kadrolu alan öğretmenlerinin bulunmadığı durumlarda bu dersler sınıf öğretmenince okutulur. (4) “İlkokullarda Yabancı Dil ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri, alan öğretmenlerince okutulduğunda sınıf öğretmenleri bu ders saatlerinde yönetimce verilen eğitim ve öğretim görevlerini yapar.” (MEB, 2014). Milli Eğitim Bakanlığının yönergesinden yazıldığı üzere ilkokullarda sadece din kültürü ve

ahlak bilgisi dersi ile yabancı dil dersi alan öğretmenlerince okutulmaktadır. Beden eğitimi ve oyun dersleri alan öğretmenleri yerine sınıf öğretmenlerince okutulması gerekmektedir.

Öğretmenin bir konuyu veya alanı çok iyi bir şekilde bilmesi, öğretimin sağlanması için önkoşul olmasına rağmen başarılı bir öğretim faaliyeti için tek başına yeterli değildir. Öğretmen, bildiğini nasıl ve ne şekilde öğretebileceğini de bilmeli ve öğretmenlik mesleği ile ilgili beceri ve bilgilere de ihtiyacı vardır (Celep, 2004, s. 28).

Yeterlilik duyguları yüksek olan öğretmenler, öğrencileri eğitim öğretim faaliyetlerine ve etkinliklerine katılmaları konusunda motive ederler ve öğrenme-öğretme faaliyetlerinde başarılıdırlar (Sünbül ve Arslan, 2006).

Okullarda beden eğitimi dersi iyi bir programla uygulanmalıdır. İyi ve kaliteli hazırlanan ve uygulanan bir programla birlikte öğrencilerin ders performanslarının da arttığı ve okula karşı yaklaşımlarının iyileştiği görülmektedir (Ayan ve Tamer, 2010).

Çocuklarda hareket eğitimine başlanmadan önce tüm fiziksel özellikleri analiz edilmeli ve hareket ihtiyacı belirlenmelidir. Bu şekilde beden eğitimi ve oyun etkinlikleri çocukların bütünsel gelişimini destekleyici bir şekilde planlanır ve uygulanır (Dalaman ve Korkmaz, 2010).

Belli bir yaşa kadar kazanılmayan spor yapma alışkanlığının ileriki yaşlarda kazanılması zorlaşmaktadır. Bu sebeple beden eğitimi dersinde çocuklara, egzersiz ve hareket bilinci öğretilmeli ve sevdirmelidir. Özellikle ilkokul yıllarında amaçlarının iyi bir şekilde hazırlanmış, çocuğun bütün yönlerden gelişimini sağlayan, çağın gereklerini yerine getiren eğitimi programları hazırlanmalı ve beden eğitimi derslerinin önemini kavramış, yeterli bilgi ve birikime sahip, nitelikli ve yeterli öğretmenlerle ders işlenmelidir (Ayan ve Tamer, 2010).

Eğitim sisteminin en temel ögesi öğretmenlerdir. Plan ve programdaki kazanımların öğrencilere kazandırılmasında en önemli görev öğretmenlere düşmektedir. Beden eğitimi ve oyun dersini de öğrencilere ilk tanıttıkları sınıf öğretmenleridir. Etkili ve verimli bir ders için konu alanında yetkin bir öğretmene ihtiyaç vardır. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerine karşı olumsuz duyguları ve bu alanda yetkin olmamaları sonucunda ders kazanımlarını tam olarak öğrencilere aktaramamakta ve öğrencilerin gelişiminin olumsuz etkileneceği düşünülmektedir (Çivril Kara, Küçük Kılıç ve Öncü, 2017).

Beden eğitimi ve oyun derslerinin, sınıf öğretmenliği lisans programlarındaki yerinin yıllar içerisinde azaldığını hatta uygulama kısımlarının kaldırılarak sadece teorik olarak işlenen bir ders haline aldığı görülmektedir. Beden eğitimi ve oyun derslerinin yapısı ve ilkokul öğrencilerinin gelişim özellikleri düşünüldüğünde 4 yıllık üniversite eğitiminde 3

saat teorik olarak işlenen bir dersle mezun olan öğretmen adaylarının, çocukların spor ve oyun ihtiyaçlarını nasıl karşılayacakları ve yeterlilik düzeyleri üzerinde düşünülmesi gereken bir sorudur (Demirhan, 2019).

Milli Eğitim Bakanlığı, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersindeki özel alan yeterliklerini şu şekilde belirlemiştir.

Yeterlilik Alanı: Beden Eğitimi ve Güvenlik

1) Öğrencilerin müzik ve ritim eşliğinde cimnastik ve dans hareketlerini geliştirmelerine rehberlik edebilme.

2) Öğrencilere bireysel sporlar ve takım sporları ile ilgili temel beceri ve bilgileri kazandırabilme.

3) Öğrencilerin bireysel sporlar ve takım sporları ile ilgili motor becerilerini geliştirebilme.

4) Öğrencilerin dengeli ve doğru beslenme alışkanlığı edinmelerini sağlayabilme.

5) Spor sakatlanmalarında ilk yardım kurallarını uygulayabilme.

6) Atatürk'ün ulusal değerler ve spor ile ilgili düşünce ve görüşlerini öğrenme sürecindeki uygulamalara yansıtabilme (MEB, 2017).

Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Programının uygulamasında öğretmenler aşağıda belirtilen hususlara dikkat etmelidir:

1. Beden Eğitimi ve Oyun dersinin temel ilkeleri, öğrencilerin oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili gelişim özellikleri dikkate alınarak okula özgü uyarlamalar yapılır.

2. Öğrenme-öğretme stratejileri ve yaklaşımları belirlenirken diğer derslerle ve gündelik yaşamla ilişkilendirmeye özen gösterilir.

3. Paydaş rol ve sorumlulukları, yapılabilecek iş birlikleri dikkate alınır.

4. Beden Eğitimi ve Oyun dersinin dayandığı temel ilkeler çerçevesinde tüm öğretim - öğrenme süreci yönlendirilmelidir. Bu ilkelere aşağıda yer verilmiştir:

• Beden Eğitimi ve Oyun dersi oyun yoluyla öğrenme temellidir.

• Öğrencilerin bir bütün olarak gelişimi ele alınmıştır.

• Öğrenci merkezli ortamlarda, öğrencilerin kendi öğrenmelerini yapılandırmalarına izin verir.

• Süreç ağırlıklıdır.

• Sarmal ve gelişimsel bir yapıdadır.

• Esnek bir yapıdadır.

• Temalar/konular istenilen hedeflere ulaşmada sadece bir araçtır.

• Öğrencilerin eğitiminde diğer kişiler ve çevresi ile deneyimleri önemlidir.

• Öğrenme-öğretme ortamlarında bireysel, eşli ve grupla çalışmalar (etkinlikler) dengeli bir şekilde sunulur.

- Eleştirel, yansıtıcı ve yenilikçi düşünme ön plandadır.
- Toplumsal ve evrensel değerlere yer verilmiştir.
- Centilmence oyun ve mücadele anlayışı geliştirme önemsenmiştir.
- Öğretmene özgürlük tanınmış, kendi özgürlüğünü katmasına fırsatlar sunulmuştur.
- Tüm öğrencilerin katılımı önemlidir.
- Doğaya ve çevreye duyarlılık önemlidir.
- Eğlenerek öğrenme ortamı sunar.
- Değerlendirme süreci çok yönlüdür.
- Sağlıklı ve aktif hayat alışkanlığı kazandırır.

5. İlkokul öğrencilerinin gelişim özellikleri, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı kazanımlarının hazırlanmasında temel yol göstericidir. Öğrencilerde, bireysel farklılıklardan dolayı bir önceki veya bir sonraki sınıf düzeyindeki gelişim özelliklerinin görülebileceği unutulmamalı, bu özellikler bir bütünlük içerisinde değerlendirilmelidir.

6. Bu programda yer alan çıktılara ulaşmak için öğretmenler, öğrencilerin kişisel özellikleri ile fiziksel ve sosyal çevrelerinin özellikleri doğrultusunda uyarlamalar yapmalıdırlar. Örnek olarak öğretmenler etkinlik seçimi ve uygulamalarında veli beklentileri, okul çevresinin kültürel, sosyal durumu ve hassasiyetleri dikkate alınarak modern danslar yerine halk danslarına yer verebilirler.

7. Öğretmenler öğrencilerin dersin kazanımlarına ulaşmaları için en uygun model (bireyselleştirilmiş, doğrudan, akran, iş birliğine dayanan, kişisel ve sosyal sorumluluk modelleri, araştırma, taktik oyun), strateji (buluş, sunuş, araştırma/inceleme vb.) ve yöntemleri/stilleri (alıştırma, komut, kendini denetleme, eşli çalışma, katılım, yönlendirilmiş buluş, öğrencinin tasarımı, problem çözme, kendi kendine öğrenme, öğrencinin başlatması) kullanmalıdırlar. Sadece geleneksel yöntemlerle öğreten merkezli bir öğretime dayanan yaklaşımların kullanılması, bu öğretim programının çıktularına ulaşmak için yeterli olmayacaktır.

8. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nın genel hedeflerine ulaşmak için diğer derslerle ve hayatla ilişkilendirme yapılması önemlidir. Öğretmenler Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nı uygularken ilkokulda yer alan Hayat Bilgisi, Türkçe, Müzik Sosyal Bilgiler ve Fen Bilimleri derslerindeki konularla ilişkilendirme yapmalıdır.

9. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı hedeflerine ulaşabilmek için bireysel (öğretmenler, öğrenciler, veliler, antrenörler, okul yöneticileri vb.) ve kurumsal paydaşların (il spor müdürlükleri, okul, spor federasyonları, kulüpler, il sağlık müdürlükleri, belediyeler vb.) iş birliği içinde olması önemlidir. Bu iş birliğinin oluşturulmasında, sınıf öğretmenleri ile okul yönetimi yönlendirici olmalıdırlar. Okulun, özellikle kurumlarla/spor kulüpleri ile bir iş birliği planı olmalıdır. Bunun yanında öğretmenler İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği okullarda kurulan iş sağlığı ve güvenliği kurulları ile iş birliği yapmalıdırlar.

10. Veliler sürecin niteliği, bu niteliği artıracak yol ve yöntemler konusunda bilgilendirilmelidirler. Velilerden, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı amaçları doğrultusunda çocuklarının düzenli bir şekilde fiziksel etkinlik yapacağı fırsatlar yaratmaları istenmelidir. Öğrencilerin okul içinde ve dışında katılacakları sporlar ve fiziksel etkinliklerde liderler ve antrenörler, sınıf öğretmenleri ile iş birliği yaparak öğrenciler için eğlenmeyi, katılımı, zindelik ve sağlık yararı elde etmeyi destekleyen programlar sunmalıdırlar.

11. Öğrencilerin özel ihtiyaçları olduğu durumlarda, ders uygulamalarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Özel gereksinimler; sağlık sorunu, çeşitli engellilikler, öğrenme güçlüğü çekme, vb. sebeplerden olabileceği gibi öğrenme hedeflerine önceden/akranlarından daha erken ulaşmış olma gibi sebeplerden de doğabilir.

Öğretmenler öğrencilerin özel ihtiyaçlarını belirledikten sonra gerekiyorsa ilgili kuruluşlardan da yardım alarak bu öğrencilerin Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulamalarına katılmalarını sağlamalıdırlar. Sağlık sorunu olanlar için aile hekimleri ve velilerle iş birliği yaparak öğrencilerin özel ihtiyaçlarına uygun, sağlıklarını destekleyecek araç – gereç ve yöntemlerle derse katılımlarının sağlanması buna örnek verilebilir.

12. Bu Öğretim Programı'nın hedeflerine ulaşması için, öğretmenlere ve öğrencilere yardımcı olması için hazırlanan “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)” kullanılmalıdır (MEB, 2018).

1.6. İlgili Çalışmalar

Kara (2007)'nin “İlköğretimde Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretimine İlişkin Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi” çalışmasında İstanbul ilinden 542 sınıf öğretmeni katılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin işlenmesinde kendilerini yeterli gördükleri sadece materyal kullanma alanında kendilerini kısmen yeterli

gördüklerini belirtmişlerdir. Çalışmada hizmet yılı ve cinsiyet değişkenlerine göre araştırma sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık oluşmamıştır.

Navdar (2017)'in "Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Süreciyle İlgili Görüşleri" çalışmasında Rize ilindeki sınıf öğretmenlerinin, oyun ve fiziki etkinlik dersi ile ilgili düşünce ve önerileri ile ders sürecini etkileyen unsurları araştırmıştır. Araştırma sonucunda okullarda dersin işlenmesi için gerekli olan malzemelerin eksik olduğu, yeterli alanların olmaması ve sınıf içi oyunlarda gürültü olması sebebiyle oyun ve etkinliklerin yeterli bir şekilde uygulanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Oyun ve fiziki etkinlikler dersine okul yönetiminin gerekli önem ve değeri vermediği, akademik başarıyı önemsedikleri ve öğretmenlerinde bu ders saatlerinde Türkçe, matematik gibi dersleri işleyerek geçirdikleri görülmüştür. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim veya seminer almadıklarını ve sadece bildikleri oyunları yaptıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Dalaman (2010)'ın "İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri" çalışmasına Konya ilinden 71 beden eğitimi öğretmeni, 561 sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırmada bulgularına göre öğretmenlerin ilköğretim yıllarında beden eğitimi dersinin önemli bir ders olduğunu belirtmişler. Okullardaki malzeme, araç ve gereçlerin dersin işlenmesinde önemli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler, veli ve okul baskısından ve diğer derslerin yoğunluğundan dolayı işleyemediklerini belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi uygulamalarında kendilerini yeterli gördüklerini belirtmişlerdir.

Arslan (2008)'in "Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Ders Programlarına ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri" çalışmasında Denizli ilinden 425 sınıf öğretmeni katılmıştır. Öğretmenler beden eğitimi dersinin işlenmesini gerekli ve önemli görmelerine karşın, dersin işlenmesinde kendilerini yeterli olarak görmemektedirler. Çalışmada hizmet yılı ve cinsiyet değişkenlerine göre araştırma sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık oluşmamıştır.

Cebeci (2018)'nin "Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersindeki Öz Yeterlilik Algılarının Bazı Parametreler Açısından İncelenmesi" çalışmasına Kırıkkale ilinden 280 sınıf öğretmeni katılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik algılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Önal (2019)'ın “ Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Tarafından İşlenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğrencilerin Bazı Motorik Antropometrik ve Değer Gelişimleri Üzerindeki Etkisi” çalışmasına Ankara ilinden 88 öğrenci katılmıştır. Beden eğitimi öğretmeni tarafından işlenen oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğrencilerin motorik özelliklerini geliştirme konusunda daha etkili olduğu, antropometrik özellikler açısından daha genele yönelik gelişim sağladıkları, öğrencilerin değer gelişimleri ve kalıcılık testlerinde anlamlı farklılıkların olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Güven ve Yıldız (2014)'ın “Sınıf Öğretmenlerini Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinden Beklentileri” çalışmasına Ankara ilinden 12 sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin, malzeme, araç ve gereç eksikliği olduğu, okul idaresinin olumsuz bakış açısında oldukları, velilerin beden eğitimi dersine gereken önemi vermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Derse branş öğretmenlerinin girmesi gerektiği ve dersleri verimli bir şekilde işlemeleri için hizmet içi eğitim ve seminerlere ihtiyaçları olduklarını belirtmişlerdir.

Şentürk, Yılmaz ve Gönerer (2015)'in “İlkokullardaki Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi İle İlgili Görüş ve Uygulamaları” çalışmasına 93 sınıf öğretmeni katılmıştır. Öğretmenler oyun ve fiziksel etkinlikler dersini diğer derslerin açıklarını kapatmak için kullandıkları, verimli ders işlemedikleri ve bu derse beden eğitimi öğretmenlerinin girmeleri gerektiği sonucuna ulaşmışlardır.

Demirhan (2019)'ın “Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Derslerindeki Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri” çalışmasına Malatya ilinden 416 sınıf öğretmeni katılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi yeterlilik algılarının “yeterli” düzeyde olduğu, cinsiyet ve mesleki kıdem yıllarına göre anlamlı farklılıklar olmadığı görülmüştür.

Beden eğitimi ve spor derslerinin amacı öğrencilerin bütünsel gelişimini sağlamaktır. Öğrencileri bedensel, zihinsel ve psikolojik olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçlara ulaşabilmek için kritik bir öneme sahip olan ilkokul yıllarını etkili ve verimli geçirmek gerekir. Bu dönem öğrencilerin sağlıklı yaşam becerilerinin kazanılmasında, hareket etme eğitimlerinin yaşam boyu alışkanlık haline gelmesinde, sosyalleşmesinde, sportif kurallar uyararak sosyal ve toplumsal kurallara uymasında kritik bir dönemdir. Aynı zamanda bu dönemde kazanılamayan hareket ve spor yapma alışkanlıklarının sonradan edinilmesi de çok güçtür. Birçok farklı alan dersinin öğretimini

yapan sınıf öğretmenleri yerine sadece beden eğitimi ve spor alanına özgü olarak yetişen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun derslerine girmesi çocukların gelişimi açısından çok önemlidir. Tüm bu sebepleri göz önüne aldığımızda çocukların gelişiminde çok önemli bir ders olan beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmenleri tarafından işlenmesi ve beden eğitimi ve spor branşı öğretmenleri arasındaki farklılıklarının ortaya konulması açısından çalışmamız önem arz etmektedir.

2.AMAÇ

Bu çalışmanın amacı, ilkokullardaki beden eğitimi ve oyun derslerine giren sınıf öğretmenlerinin sahip olduklarını düşündükleri yeterliliklerinin, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterlilikleri ile karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Problem Cümlesi;

İlkokullardaki beden eğitimi ve oyun derslerine giren sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterlilikleri ne düzeydedir?

Bunun için aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur.

a) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersi, genel yeterliliği ne seviyededir?

b) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersi, planlama ve ders hazırlığı konusunda yeterli midir?

c) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersi öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri konusunda yeterli midir?

d) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersi, materyal kullanma konusunda yeterli midir?

e) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersinin, uygulanması konusunda yeterli midir?

f) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersi, sınıf yönetimi konusunda yeterli midir?

g) İlkokul sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersi, ölçme ve değerlendirme konusunda yeterli midir?

2.1. Sınırlılıklar

Bu çalışma sadece Eskişehir ilindeki beden eğitimi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır

Çalışmada, Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği kullanılarak sadece tek bir alana yönelik yeterlilikleri incelenmiştir.

Çalışma 2020 – 2021 eğitim öğretim dönemi ile sınırlandırılmıştır.

3.YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı ve verilerin analizine dair başlıklar yer almaktadır.

3.1.Araştırma Modeli

Bu çalışmada, betimsel tarama modellerinden karşılaştırmalı araştırma modeli kullanılmıştır. Tarama, geçmişte ya da hali hazırda varlığını sürdüren bir durumu keşfetmeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2016, s. 109). Karşılaştırmalı araştırma modelinde doğal ortam içinde en az iki değişken grup arasındaki ilişkiyi belirlemek için kullanılır. Gruplar arasındaki farklılaşmaya bakılarak sonuç ilişkisi belirlenir (Karasar, 2016, s. 117-118).

3.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Eskişehir ilinde görev yapmakta olan 1814 sınıf öğretmeni ve 360 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubu oransız eleman örnekleme yöntemi ile belirlenerek, evren içinden anket/ölçeklerimizi dolduran 354 sınıf öğretmeni ve 128 beden eğitimi ve spor öğretmeni olmak üzere toplam 482 katılımcı oluşturmuştur.

Oransız eleman örnekleme; evreni oluşturan her bir elemanın, tek tek ve eşit seçilme şansına sahip oldukları durumlarda yapılan örnekleme şeklidir (Karasar, 2016, s.151).

3.3.Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Kara (2007) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1.Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda; yaş, cinsiyet, mesleki kıdem, çalışılan ilçe ve branş türü gibi kişisel bilgileri içeren sorulara yer verilmiştir.

3.3.2. Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği

Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği, öğretmenlerin yeterlik düzeylerini belirlemeye yönelik Kara (2007) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçekte toplam, 39 soru yer almaktadır. Ölçek, 5'li Likert tipindedir (1. Benim İçin Çok Yetersiz – 5. Çok Yeterli). Aritmetik ortalamaların değerlendirilmesinde; (Dizi genişliği: En Yüksek Değer-En Düşük Değer = 5 – 1= 4) (Dizi Aralığı (a)= Dizi genişliği / Yapılacak grup sayısı = 4/5 = 0,80) formülü kullanılmıştır ve aralık genişliği sınırı aşağıdaki gibi belirlenmiştir. (Öztürk, 2003, s.34).

Tablo 3.1. Dizi Aralığı Veri Tablosu

Verilen Ağırlık	Nitelik Grupları	Sınır
1	Çok Yetersiz	1.00 - 1.79
2	Yetersiz	1.80 – 2.59
3	Kısmen Yeterli	2.60 – 3.39
4	Yeterli	3.40 – 4.19
5	Çok Yeterli	4.20 – 5.00

Ölçekten elde edilen yüksek puanların yüksek olması, beden eğitimi dersi yeterlik düzeyinin yüksek olduğunu, düşük puanlar ise yeterlik düzeyinin düşük olduğunu göstermektedir. Ölçekte toplam 6 alt boyut yer almaktadır (Planlama ve ders hazırlığına ilişkin yeterlik düzeyleri, öğretim, strateji, yöntem ve tekniklerine ilişkin yeterlik düzeyleri, materyal kullanmaya ilişkin yeterlik, uygulamaya ilişkin yeterlik düzeyleri, sınıf yönetimine ilişkin yeterlik düzeyleri, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlik düzeyleri). Cronbach Alpha iç-tutarlık güvenirlik katsayıları .88 ile .96 arasında bulunmuştur.

Bu çalışmada Cronbach Alpha iç-tutarlık güvenirlik katsayısı toplamda .98, planlama ve ders hazırlığına ilişkin yeterlik düzeyi alt boyutunda .97, öğretim, strateji, yöntem ve tekniklerine ilişkin yeterlik düzeyleri alt boyutunda .92, materyal kullanmaya ilişkin yeterlik düzeyi alt boyutunda .92, uygulamaya ilişkin yeterlik düzeyleri alt boyutunda .93, sınıf yönetimine ilişkin yeterlik düzeyleri alt boyutunda .79, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlik düzeyleri alt boyutunda .96 olarak belirlenmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

İlk olarak Kocaeli Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan onay alınmıştır (01/02/2021 tarih ve E.12677 nolu). Daha sonra Eskişehir İl Milli Eğitimi Müdürlüğünden uygulama izni alınmıştır (Ek 2). Sonra Eskişehir il merkezindeki okullar ziyaret edilerek araştırmanın amacı ve yöntemi konusunda bilgi verilmiştir. Veriler şehir

merkezinde yüz yüze, ilçelerden online olarak toplanmıştır. Pandemi nedeniyle veri toplama süreci 3 ay içerisinde tamamlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Ölçeklerden elde edilen veriler SPSS 26 paket programı ile analiz edilmiştir. Kişisel bilgiler için f ve %'ler alınmış, diğer verilerde tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır. Güvenirlik için Cronbach Alpha katsayıları hesaplanmıştır. Normal dağılım gösteren değişkenlere Independent Samples T-testi ve çoklu karşılaştırmalar için tek yönlü varyans analizi (One-way ANOVA) uygulanmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Tablo 3.2. Normallik Tablosu

Yeterlilik Düzeyleri	Skewness	Kurtosis
Genel Yeterlilik Düzeyi	-,415	-,762
Planlama ve Derse Hazırlığa İlişkin Yeterlilik Düzeyi	-,365	-,906
Öğretim, Strateji, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Yeterlilik Düzeyi	-,451	-,506
Materyal Kullanmaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	-,346	-,730
Uygulamaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	-,377	-,754
Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilik Düzeyi	-,365	-,747
Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Yeterlilik Düzeyi	-,404	-,683

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan bireylerin beden eğitimi dersi öğretmen yeterlik düzeyleri ile sosyodemografik özelliklerine ilişkin verilere yer verilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların Sosyodemografik Özelliklerini Gösteren Frekans Değerleri ve Yüzdeler Dağılımları

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	257	53,3
	Erkek	225	46,7
	Toplam	482	100
Kıdem	1-5 yıl	64	13,3
	6-10 yıl	78	16,2
	11-15 yıl	126	26,1
	16 yıl ve üstü	214	44,4
	Toplam	482	100
Branş	Sınıf Ö.	354	73,5
	Beden Eğitimi Ö.	128	26,5
	Toplam	482	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre katılımcıların 257'si (% 53,3) kadın, 225'i (% 46,7) erkeklerden oluşmaktadır.

Katılımcıların mesleki kıdem yıllarına bakıldığında 64'ü (% 13,3) 1-5 yıl, 78'i (% 16,2) 6-10 yıl, 126'sı (% 26,1) 11-15 yıl, 214'ü (% 44,4) 16 yıl ve üstü olarak belirtmiştir.

Katılımcıların branşlarına bakıldığında, 354'ü (% 73,5) sınıf öğretmeni, 128'i (% 26,5) beden eğitimi öğretmeni olduğu görülmüştür.

Tablo 4.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Sosyodemografik Özelliklerini Gösteren Frekans Değerleri ve Yüzdeler Dağılımları

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	45	35,2
	Erkek	83	64,8
	Toplam	128	100
Kıdem	1-5 yıl	33	25,8
	6-10 yıl	35	27,3
	11-15 yıl	32	25
	16 yıl ve üstü	28	21,9
	Toplam	128	100

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerin sosyodemografik özellikleri incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre katılımcıların 45'i (% 35,2) kadın, 83'ü (%64,8) erkeklerden oluşmaktadır.

Katılımcıların mesleki kıdem yıllarına bakıldığında 33'ü (% 25,8) 1-5 yıl, 35'i (% 27,3) 6-10 yıl, 32'si (% 25) 11-15 yıl, 28'i (% 21,9) 16 yıl ve üstü olarak belirtmiştir.

Tablo 4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Sosyodemografik Özelliklerini Gösteren Frekans Değerleri ve Yüzdeler Dağılımları

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	212	59,9
	Erkek	142	40,1
	Toplam	354	100
Kıdem	1-5 yıl	31	8,8
	6-10 yıl	43	12,1
	11-15 yıl	94	26,6
	16 yıl ve üstü	186	52,5
	Toplam	354	100
Teorik Beden Eğitimi Dersi Alma	Evet	241	68,1
	Hayır	113	31,9
	Toplam	354	100
Uygulamalı Beden Eğitimi Dersi Alma	Evet	228	65
	Hayır	123	35
	Toplam	351	100
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fakültesi	240	69
	Diğer Fak. Mez.	108	31
	Toplam	308	100

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sosyodemografik özellikleri incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre katılımcıların 212'si (% 59,9) kadın, 142'si (% 40,1) erkeklerden oluşmaktadır.

Katılımcıların mesleki kıdem yıllarına bakıldığında 31'i (% 8,8) 1-5 yıl, 43'ü (% 12,1) 6-10 yıl, 94'ü (% 26,6) 11-15 yıl, 186'sı (% 52,5) 16 yıl ve üstü olarak belirtmiştir.

Katılımcılardan sınıf öğretmenlerinin üniversitede öğrenciyken teorik beden eğitimi dersini 241'i (% 68,1) alırken, 113'ü (% 31,9) almadığını belirtmiştir.

Katılımcılardan sınıf öğretmenlerinin üniversitede öğrenciyken uygulamalı beden eğitimi dersini 228'i (% 65) alırken, 123'ü (% 35) almadığını belirtmiştir.

Katılımcılardan sınıf öğretmenliği branşında öğretmenlik yapanların 240'ı (% 69) eğitim fakültesinden, 108'i (% 31) ise diğer fakültelerden mezun olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.4. Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerine İlişkin T-Testi Sonuçları

Boyutlar	Branş	N	Ort	SS	t	P	Düzye
Genel Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,47	0,82			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,43	0,42	-16,763	,000	Çok
	Toplam	482					Yeterli
Planlama ve Derse Hazırlığa İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,47	0,87			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,41	0,43	-15,677	,000	Çok
Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,43	0,84			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,45	0,45	-16,943	,000	Çok
Öğretim, Strateji, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,41	0,86			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,42	0,48	-16,101	,000	Çok
Materyal Kullanmaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,51	0,87			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,47	0,42	-15,944	,000	Çok
Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,54	0,98			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,45	0,46	-13,593	,000	Çok
Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,45	0,85			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,44	0,42	-16,642	,000	Çok
Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,45	0,85			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,44	0,42	-16,642	,000	Çok
Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,45	0,85			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,44	0,42	-16,642	,000	Çok
Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,45	0,85			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,44	0,42	-16,642	,000	Çok
Yeterlilik Düzeyi	Sınıf Ö.	354	3,45	0,85			Yeterli
	Beden E.Ö.	128	4,44	0,42	-16,642	,000	Çok

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde genel yeterlilik düzeyleri arasında beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehine ($4,43 \pm 0,42$; $3,47 \pm 0,82$) istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde **planlama ve derse hazırlık alt boyutu** yeterlilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$). Bu fark beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehinedir ($4,41 \pm 0,43$; $3,47 \pm 0,87$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde **öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri alt boyutu** yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı istatistiksel

olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$). Bu fark beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehinedir ($4,45\pm0,45$; $3,43\pm0,84$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde **materyal kullanma alt boyutu** yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$). Bu fark beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehinedir ($4,42\pm0,48$; $3,41\pm0,86$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde beden eğitimi dersi **uygulama alt boyutu** yeterlilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$). Bu fark beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehinedir ($4,47\pm0,42$; $3,51\pm0,87$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde **sınıf yönetimi alt boyutu** yeterlilik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$). Bu fark beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehinedir ($4,45\pm0,46$; $3,54\pm0,98$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde **ölçme ve değerlendirme alt boyutu** yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$; $p<0,05$). Bu fark beden eğitimi ve spor öğretmenleri lehinedir ($4,44\pm0,42$; $3,45\pm0,85$).

Tablo 4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre T-Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort	SS	t	P
Genel Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,52	0,79	1,358	,176
	Erkek	142	3,40	0,85		
	Toplam	354				
Planlama ve Derse Hazırlığa İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,53	0,84	1,641	,102
	Erkek	142	3,37	0,90		
Öğretim, Strateji, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,46	0,82	,848	,397
	Erkek	142	3,38	0,87		
Materyal Kullanmaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,41	0,85	-,004	,997
	Erkek	142	3,41	0,88		
Uygulamaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,56	0,88	1,054	,293
	Erkek	142	3,45	0,89		
Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,62	1,02	1,804	,072
	Erkek	142	3,43	0,90		
Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	212	3,50	0,84	1,248	,213
	Erkek	142	3,39	0,87		

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde genel yeterlilik düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde planlama ve derse hazırlık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde materyal kullanımı alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde beden eğitimi dersi uygulama alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Bütün boyutlarda cinsler arasında istatistiksel olarak fark olmamakla beraber, kadınların ortalamalarının erkeklerden yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin Cinsiyet Değişkenine T-Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort	SS	t	P
Genel Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,50	0,40	1,321	,190
	Erkek	83	4,40	0,42		
	Toplam	128				
Planlama ve Derse Hazırlığa İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,50	0,44	1,710	,091
	Erkek	83	4,36	0,42		
Öğretim, Strateji, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,52	0,43	1,210	,229
	Erkek	83	4,42	0,46		
Materyal Kullanmaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,45	0,48	0,379	,705
	Erkek	83	4,41	0,49		
Uygulamaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,53	0,40	1,176	,242
	Erkek	83	4,44	0,44		
Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,49	0,41	0,898	,371
	Erkek	83	4,42	0,48		
Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Yeterlilik Düzeyi	Kadın	45	4,50	0,40	1,223	,224
	Erkek	83	4,40	0,43		

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde genel yeterlilik düzeyi olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde planlama ve derse hazırlık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde

öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde materyal kullanımı alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde beden eğitimi dersi uygulama alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Bütün boyutlarda cinsler arasında istatistiksel olarak fark olmamakla beraber, kadınların ortalamalarının erkeklerden yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.7. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerine İlişkin Düzeylerinin Kıdem Yılı Değişkenine Anova Sonuçları

Boyutlar	Kıdem	N	Ort.	SS	f	P
Genel Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,28	0,78	1,147	,330
	5-10 yıl	43	3,52	0,82		
	11-15 yıl	94	3,40	0,81		
	16 y. üstü	186	3,53	0,83		
	Toplam	354				
Planlama ve Derse Hazırlığa İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,25	0,86	1,312	,270
	5-10 yıl	43	3,47	0,83		
	11-15 yıl	94	3,39	0,88		
	16 y. üstü	186	3,54	0,87		
Öğretim, Strateji, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,21	0,82	1,341	,261
	5-10 yıl	43	3,47	0,83		
	11-15 yıl	94	3,35	0,84		
	16 y. üstü	186	3,50	0,84		
Materyal Kullanmaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,24	0,82	1,182	,317
	5-10 yıl	43	3,43	0,83		
	11-15 yıl	94	3,31	0,88		
	16 y. üstü	186	3,48	0,86		
Uygulamaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,23	0,82	1,496	,215
	5-10 yıl	43	3,58	0,79		
	11-15 yıl	94	3,47	0,84		
	16 y. üstü	186	3,57	0,90		
Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,32	0,83	1,406	,241
	5-10 yıl	43	3,73	1,55		
	11-15 yıl	94	3,46	0,81		
	16 y. üstü	186	3,58	0,90		
Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	31	3,40	0,90	0,408	,748
	5-10 yıl	43	3,50	0,87		
	11-15 yıl	94	3,38	0,80		
	16 y. üstü	186	3,49	0,87		

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde genel yeterlilik düzeylerinde istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde planlama ve derse hazırlık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde ğretim, strateji, yöntem ve teknikleri alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde materyal kullanımı alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde beden eğitimi dersi uygulama alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Bütün boyutlarda çalışma yılına göre istatistiksel anlamlı ilişki olmamakla beraber, çalışma yılı yüksek olanların ortalamalarının, çalışma yılı az olanlardan daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 4.8. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerine İlişkin Düzeylerinin Kıdem Yılı Değişkenine Anova Sonuçları

Boyutlar	Kıdem	N	Ort.	SS	f	P
Genel Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,50	0,44	0,602	,615
	5-10 yıl	35	4,37	0,48		
	11-15 yıl	32	4,41	0,39		
	16 y. üstü	28	4,46	0,33		
	Toplam	128				
Planlama ve Derse Hazırlığa İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,47	0,45	0,497	,685
	5-10 yıl	35	4,37	0,48		
	11-15 yıl	32	4,36	0,41		
	16 y. üstü	28	4,45	0,36		
Öğretim, Strateji, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,59	0,44	1,322	,270
	5-10 yıl	35	4,40	0,55		
	11-15 yıl	32	4,39	0,41		
	16 y. üstü	28	4,43	0,37		
Materyal Kullanmaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,49	0,50	0,211	,889
	5-10 yıl	35	4,37	0,55		
	11-15 yıl	32	4,44	0,45		
	16 y. üstü	28	4,41	0,44		
Uygulamaya İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,54	0,43	0,481	,696
	5-10 yıl	35	4,42	0,49		
	11-15 yıl	32	4,44	0,42		
	16 y. üstü	28	4,48	0,32		
Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,50	0,51	0,822	,484
	5-10 yıl	35	4,35	0,50		
	11-15 yıl	32	4,44	0,44		
	16 y. üstü	28	4,50	0,35		
Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Yeterlilik Düzeyi	1-5 yıl	33	4,50	0,44	0,989	,400
	5-10 yıl	35	4,34	0,49		
	11-15 yıl	32	4,44	0,39		
	16 y. üstü	28	4,49	0,31		

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde genel yeterlilik düzeyi olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde planlama ve derse hazırlık alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde materyal kullanımı alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde beden eğitimi dersi uygulama alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, kıdem yılı değişkeni açısından beden eğitimi ve oyun dersi yeterliliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf yönetimi alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Bütün boyutlarda çalışma yılına göre istatistiksel anlamlı ilişki olmamakla beraber, çalışma yılı az olanların ortalamalarının, çalışma yılı yüksek olanlardan daha yüksek olduğu görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Sınıf ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi yeterlilik düzeylerinin incelenmesi konusunda yapmış olduğumuz araştırmada; sınıf öğretmenlerinin genel yeterlilik ve yeterlilik alt boyut (planlama ve derse hazırlık, öğretim, strateji, yöntem ve teknikler, materyal kullanma, uygulama, sınıf yönetimi, ölçme ve değerlendirme) düzeylerinde, kendilerini yeterli görmelerine karşın, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin genel yeterlilik ve yeterlilik alt boyut düzeylerinde çok yeterli olduğu belirlenmiştir. Aralarındaki farka bakıldığında da hem genel yeterlilik düzeyinde hem de alt boyutlarında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin lehine istatistiki olarak yüksek düzeyde anlamlı farklar bulunmuştur. Literatürde çalışmamızla örtüşen çalışmalar bulunmaktadır.

Kara (2007) tarafından yapılan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla ilköğretimde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi öğretimine ilişkin yeterlik düzeylerinin incelenmesi konulu çalışmada sınıf öğretmenlerinin, kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Çalışmada, cinsiyet ve mesleki kıdem yıllarına göre anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Dalaman (2010) tarafından yapılan ilköğretim birinci kademedede beden eğitimi dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumlarına ilişkin öğretmen görüşleri çalışmada sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinin uygulanmasında kendilerini yeterli gördüklerini belirtmiştir.

Eker (2014) tarafından yapılan sınıf öğretmenlerinin öz-yeterlilik inanç düzeyleri üzerine yaptığı araştırmada, sınıf öğretmenlerinin öz-yeterlilik inanç düzeylerinin yeterli seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Demirhan (2019) tarafından yapılan da yaptığı sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun derslerindeki yeterliliklerine ilişkin çalışmada, sınıf öğretmenlerinin genel yeterlilik düzeyi ve alt yeterlilik düzeylerinde kendilerini yeterli gördüklerini saptamıştır. Çalışmada, cinsiyet ve mesleki kıdem yıllarına göre anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Cebeci (2018) tarafından yapılan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersindeki öz yeterlilik algılarının bazı parametreler açısından incelenmesi başlıklı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik algılarının yüksek olduğu sonucunu elde etmişlerdir. Elde edilen bu sonuçlar çalışmamızı destekler niteliktedir.

Önal (2019) tarafından yapılan beden eğitimi ve sınıf öğretmeni tarafından işlenen oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğrencilerin bazı motorik antropometrik ve değer gelişimleri üzerindeki etkisi çalışmada, ilkokulda beden eğitimi öğretmeni tarafından

işlenen oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğrencilerin motorik, antropometrik, değer gelişimleri ve kalıcılık testleri incelendiğinde anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bütünsel gelişimi açısından ilkokullarda beden eğitimi öğretmenlerinin derse girmesinin yaratacağı olumlu farklılıklar ortaya konulmuştur.

Çalışmamızda yer alan alt yeterlilik boyutlarında; planlama ve derse hazırlığa ilişkin yeterlilik düzeyi, öğretim, strateji, yöntem ve tekniklere ilişkin yeterlilik düzeyi, uygulamaya ilişkin yeterlilik düzeyi, sınıf yönetimine ilişkin yeterlilik düzeyi, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlilik düzeyi, materyal kullanmaya ilişkin yeterlilik düzeyinde sınıf öğretmenlerinin kendilerini yeterli gördükleri belirlenmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ise bu alt yeterlilik boyutlarında kendilerini çok yeterli olarak ifade etmişlerdir. Kara (2007), Eker (2014) ve Demirhan (2019) tarafından yapılan çalışmalarda çalışmamızdaki sonuçlar ile örtüşmektedir. Kara'nın yaptığı çalışmada sınıf öğretmenleri, planlama ve derse hazırlığa ilişkin yeterlilik düzeyi, öğretim, strateji, yöntem ve tekniklere ilişkin yeterlilik düzeyi, uygulamaya ilişkin yeterlilik düzeyi, sınıf yönetimine ilişkin yeterlilik düzeyi, ölçme ve değerlendirmeye ilişkin yeterlilik düzeyinde kendilerini yeterli görmelerine rağmen sadece materyal kullanmaya ilişkin yeterlilik düzeyinde kısmen yeterli olarak sonucuna ulaşılmıştır. Eker'in yapmış olduğu çalışmada sınıf öğretmenlerinin, öğretim stratejileri kullanma ve sınıf yönetimi konusunda kendilerini yeterli, derse öğrenci katılımını sağlama açısından orta düzeyde yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Demirhan'ın yaptığı çalışmada ise tüm alt boyutlarda sınıf öğretmenleri kendilerini yeterli olarak ifade etmişlerdir. Tüm bu çalışmalardan elde edilen sonuçlar çalışmamızda alt boyut düzeyinde elde edilen sonuçlar ile örtüşmektedir.

Çalışmamızda sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterlilikleri cinsiyet ve kıdem açısından karşılaştırıldığında, her iki grupta da istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Ortalamalarına bakıldığında ise kadınların ortalamalarının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Kıdem yılı açısından; sınıf öğretmenlerinde çalışma yılı yüksek olanlarda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde ise çalışma yılı düşük olanlarının yeterlilik ortalama puanlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca, yeni göreve başlayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin üniversiteden yeni mezun olmaları ile birlikte daha idealist olduğunu, sınıf öğretmenlerinde ise deneyimin daha önemli olduğunu göstermektedir denilebilir.

Koparan ve ark. (2011) ve Karabulutlu (2016) tarafından yapılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterliliklerini incelendiği çalışmalarda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendilerini yeterli düzeyde gördükleri, cinsiyet değişkenine göre anlamlı

bir fark bulunmazken, kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlerden az da olsa daha yüksek puanlar aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar da bizim çalışmamızla örtüşmektedir.

Avcı (2019) tarafından yapılan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile diğer branş öğretmenlerinde öğretme motivasyonu ve öğretmen öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, öğretmen öz yeterlilik ve öğretme motivasyonlarının yüksek olduğu ve diğer branş öğretmenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada, cinsiyet ve mesleki kıdem yıllarına göre anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir.

Turcan (2011) tarafından yapılan ilköğretim okulu öğretmenlerinin özyeterlik algıları ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında, ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin genel olarak özyeterlik algılarının yeterli seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyete göre özyeterlik algılarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ve bu sonuçlar çalışmamız ile örtüşmektedir. Mesleki kıdem yıllarına anlamlı farklılık bulunmuştur. Mesleki kıdem yılı fazla olan öğretmenlerin özyeterlik algıları daha yüksek olarak bulunmuştur.

Dilci ve Yıldız (2012), Kahyaoğlu ve Yangın (2007), Bulut (2014), Yeşilyurt (2011), Çelik, Yorulmaz ve Çokçalışkan (2019), Koçyiğit, Erdem ve Eymir (2020), yaptıkları araştırmalarda öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının, genel yeterlilik ve alt yeterlilik boyutları açısından kendilerini çok yeterli gördükleri sonuçlarına ulaşmışlardır.

Bunların yanında çalışmamızla farklılık gösteren araştırma sonuçları da bulunmaktadır. Çıldır (2019) tarafından yapılan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumlarının düşük olduğu saptamıştır. Çalışmada, cinsiyet ve mesleki kıdem yıllarına göre anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Ayan (2007) ve Arslan (2008) tarafından yapılan sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersinde kendilerini yeterli görmedikleri ve beklenen amaçlara ulaşamadıkları sonuçlarına da ulaşılmıştır.

Çalışmamızda ve yapılan bazı çalışmalarda (Kara 2007, Demirhan 2019, Eker 2014, Dalaman 2010, Cebeci 2018) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi yeterlilikleri yeterli seviye de çıkarken, bazı çalışmalarda (Ayan 2007, Arslan 2008, Çıldır2019) ise yetersiz çıkmıştır. Çevresel faktörler, mevsimsel şartlar, sınıflardaki öğrenci sayısı, üniversitede alınan eğitim, veliler ve okul idaresi tarafından akademik başarının ön planda tutulmak istenmesi, sportif malzeme ve materyaller gibi etkenler sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi yeterlilik düzeylerini etkilediği düşünülebilir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6.1.Sonuçlar

Araştırmamızda problemler ve alt problemler boyutundan elde edilen sonuçlara bakıldığı zaman;

a) İlkokul sınıf öğretmenlerinin genel yeterlilik düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin genel yeterlilik düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

b) İlkokul sınıf öğretmenlerinin planlama ve derse hazırlık düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin planlama ve derse hazırlık düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi ve spor öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

c) İlkokul sınıf öğretmenlerinin öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri yeterlilik düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim, strateji, yöntem ve teknikleri düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi ve spor öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

d) İlkokul sınıf öğretmenlerinin materyal kullanma düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin materyal kullanma düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi ve spor öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

e) İlkokul sınıf öğretmenlerinin dersi uygulanması konusunda düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uygulanması konusunda yeterlilik düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi ve spor öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

f) İlkokul sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sınıf yönetimi düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi ve spor öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

g) İlkokul sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme düzeyleri yeterli seviyede olmasına rağmen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme düzeyleri çok yeterli seviyededir. İstatistiksel olarak da beden eğitimi ve spor öğretmenlerin lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Sınıf öğretmeni ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, cinsiyet değişkenine göre belirgin bir farkları olmamakla birlikte, her iki branş için de kadın öğretmenlerin yeterlilik düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Mesleki kıdem yıllarına göre sınıf öğretmenlerinden kıdem yılı fazla olanların, daha yüksek yeterliliğe sahipken, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde ise kıdem yılı daha az olanların daha yüksek yeterliliğe sahip olduğu tespit edilmiştir.

6.2. Öneriler

6.2.1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

Çalışmamızda elde ettiğimiz sonuçlardan hareketle ilkokullarda beden eğitimi derslerini sınıf öğretmenlerinin yerine beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin girmesi, çocukların bütünsel gelişimi açısından daha etkili ve verimli olacaktır. Böylece çocukların spor yapma alışkanlığı edinmeleri ve sağlıklı yaşam becerileri geliştirmeleri sağlanacaktır. Çocukların beden – kas gelişimlerinde ve vücut kompozisyonun sağlanmasında kritik dönem olan ilkokul yıllarında beden eğitimi ve oyun derslerine, dersin alan öğretmeni olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin girmesi çocukların gelişimi açısından önemlidir.

İlkokullarda beden eğitimi ve oyun derslerini sınıf öğretmenlerinin okutmaya devam etmesi halinde hizmet içi kurslarla yeterlilikleri arttırılmalı ve eksikliklerinin giderilmesi sağlanmalıdır. Sınıf öğretmenlerinin kendilerini beden eğitimi ve oyun dersi için yenilemeleri ve geliştirmeleri sağlanmalıdır.

MEB'in sınıf öğretmenlerine yönelik olarak beden eğitimi ve oyun dersi özelinde başta kılavuz kitap olmak üzere her türlü materyal ve doküman desteğinin sağlanması yararlı olacaktır. Tüm sınıf öğretmenlerine fiziksel etkinlik kartları ve oyun oynuyorum derleme kitapçığı dağıtılmalıdır. Öğretmenlerin planlarını oluştururken bu materyallerden faydalanmaları sağlanmalıdır.

Üniversitelerin sınıf öğretmeni yetiştiren eğitim fakültelerinde, programlar yeniden gözden geçirilerek beden eğitimi ve oyuna yönelik derslere daha fazla ağırlık verilmelidir.

Üniversitelerin sınıf öğretmeni yetiştiren eğitim fakültelerinde, beden eğitimi ve oyuna yönelik dersler, alan uzmanları tarafından verilmelidir.

6.2.2. Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

Daha büyük örneklem grupları ile çalışmalar yapılabilir.

Farklı illerde çalışmalar yapılabilir.

Beden eğitimi ve oyun derslerinin okutulmasında sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri aynı konuları farklı sınıflarda işleyebilirler ve öğrenciler arasındaki gelişimler belirlenebilir. Ölçek ve testler kullanılarak öğrenciler arasındaki farklar gözlenebilir.

Farklı ölçek ve testler kullanılabilir.

Anket yerine uygulamalar yapılarak farklar ortaya konulabilir.

KAYNAKLAR

Arslan, Y. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Ders Programlarına ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Arslan, Y., Altay, F. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Programı ve Ders Uygulamalarına İlişkin Görüşleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19, (2), 63-79.

Avcı, O. (2019). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri ile Diğer Branş Öğretmenlerinde Öğretme Motivasyonu ve Öğretmen Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.

Ayan, S., (2007). İlköğretim I. Ve II: Kademe Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ayan, S., Tamer, K. (2010). İlköğretim 1. ve 2. Kademe Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15, (1), 25-44.

Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change. *Psychological Review*, 84, (2), 191-215.

Bandura, A. (1982). Self-Efficacy Mechanism in Human Agency. *American Psychologist*, 37, (2), 122-147.

Bandura, A. (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachaudran (Ed.), *Encyclopedia of human behavior*, 4, 71-81. New York: Academic Press. (Reprinted in H. Friedman [Ed.], *Encyclopedia of mental health*. San Diego: Academic Press, 1998).

Bulut, İ. (2014). Öğretmenlerin öğrenme ve öğretme sürecine ilişkin yeterlik algıları. *İlköğretim Online*, 13 (2), 577-593.

Cebeci, Ü. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersindeki Yeterlik Algılarının Bazı Parametreler Açısından İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale

Celep, C. (Ed). (2004). *Meslek Olarak Öğretmenlik* (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık

Çıldır, A. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.

Çivril Kara, R, Küçükılıç, S, Öncü, E. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Hakkındaki Görüşleri. *Eğitim Ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*. 8, (15), 18-46.

Çelik, Ö., Yorulmaz, A., Çokçalışkan, H. (2019). Öğretmen Genel Yeterlilikleri Açısından Sınıf Öğretmenleri ve Öğretmen Adaylarının Kendilerini Değerlendirmeleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (Özel), 203-215.

Dalaman, O. (2010). İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Dalaman, O., Korkmaz, İ. (2010). İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Dersine Giren Öğretmenlerin Beden Eğitimi Öğretim Programı Kazanımlarına İlişkin Görüşleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4, (3), 172-185.

Demirel, Ö., Kaya, Z. (2001). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (1. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Demirhan, G., Coşkun, H., Altay, F. (2002). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Niteliklerine İlişkin Görüşler. *Eğitim ve Bilim*, 27,(123), 35-41.

Demirhan, M. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Derslerindeki Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi). Dicle Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.

- Dilci, T. ve Yıldız, H. (2012). Öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerine ilişkin inançları. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 245-265.
- Eker, C. (2014). Sınıf Öğretmenlerinin Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1), 162-178.
- Ereş, F. (2005). Eğitimin Sosyal Faydaları. Türkiye-Ab Karşılaştırması. *Milli Eğitim Dergisi*, AB Sürecinde Eğitim. Özel Sayısı, 33, (167), 320-340.
- Fidan, N., Erden, M. (1998). *Eğitime Giriş*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Güneş, A. (2003). *Okullarda Beden Eğitimi ve Oyun Öğretim* (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kahyaoğlu, M., Yangın, S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki özyeterliliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15, (1), 73-84.
- Kangalgil, M. (2014). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterliliklerine Katılma ve Sahip Oluş Derecelerinin İncelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 25, (2), 94-103.
- Kara, İ. (2007). İlköğretimde Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Öğretimine İlişkin Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karabulutlu, Z. (2016). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Eğitimlerinin Özel Alan Yeterliliklerine Etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karaca, E. (2008). Eğitimde Kalite Arayışları Ve Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21, 61-77.
- Karacaoğlu, Ö. C. (2008) Öğretmenlerin Yeterlilik Algıları. *Eğitim Fakültesi Dergisi*. Yüzyüncü Yıl Üniversitesi. 5 (1), 70-97
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (31. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Koçyiğit, M., Erdem, C., Eğmir, E. (2020). Öğretmenlerin ve Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9, (3), 774-799.
- Koparan, Ş., Öztürk, F., Korkmaz, N.H. (2011). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Özyeterlilik ve Beden Eğitimi Öğretmeni Yeterliliğinin İncelenmesi. *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (Özel), 52 – 61.
- Mamak, H. (2012). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Etkileyen Faktörler. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Bilim Dergisi*, 14, (1), 109-115.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=19942&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>. (Erişim: 4 Şubat 2021).
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri. https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/06160702_11-YYretmen_Yeterlilikleri_KitabY_beden_eYitimi_YYretmeni_Yzel_alan_yeterlilikleri_ilkYYretim_parYa_14.pdf. (Erişim: 4 Şubat 2021).
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Sınıf Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri. http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/06160532_8-YYretmen_Yeterlilikleri_KitabY_sYnYf_YYretmenliYi_alan_yeterlilikleri_ilkYYretim_parYa_11.pdf. (Erişim: 4 Şubat 2021).
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Navdar, Ö. A. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Süreciyle İlgili Görüşleri (Rize İli Örneği) (Yüksek Lisans Tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.

- Önal, A. (2019). Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenleri Tarafından İşlenen Oyun ve Fiziki Ekinlikler Dersinin Öğrencilerinin Bazı Motorik, Antropometrik ve Değer Gelişimleri Üzerindeki Etkisi (Doktora Tezi). Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya
- Özdemir, S. (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretim Sürecine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 54, (54), 277-306.
- Özdemir, S., Yalın, İ.H. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (3.Baskı). Ankara: Nobel Yayın.
- Özden, Y. (2002). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (1. Baskı). Ankara: Pegem A Yayınları.
- Öztürk, Ç. (2003). Ortaöğretim Coğrafya Öğretmenlerinin Öğretim Yapma Yeterlilikleri (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sağın, A. E., Akbuğa, T. (2019). Lisanslı Spor Yapan Öğrencilerle Yapmayan Öğrencilerin Bazı Değişkenler Açısından Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Gelişim Düzeyleri. *Journal of Global Sport and Education Research*, 2, (1), 35-44.
- Sağın, A.E., Güllü, M. (2020). Okul Takımlarında Yer Alan Sporcu Öğrencilerle Yer Almayana Öğrencilerin Sosyal Sermaye Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Journal of History School*, 13, (46), 1858-1872
- Sandıkçı, M., Öncü, E. (2013). Beden Eğitimi İle Diğer Alanlardaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Yeterlilik Algıları ve Tutumlarının Belirlenmesi ve Karşılaştırılması. *Pamukkale Journal of Sports Sciences*, 4, (1), 135-151.
- Seçkin, A., Başbay, M. (2013). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi. *International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8*, (8), 253-270.
- Sönmez, T., Sunay, H. (2004). Ankara'daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 32 (162), 270-277.
- Sünbül, A. M., Arslan, C. (2006). Öğretmen Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7,(2), (Sh yoktur).
- Şentürk, U., Yılmaz, A. ve Gönener, U. (2015). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi İle İlgili Görüş ve Uygulamaları. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 10 (2), 22-30.
- Şişman, M. (2004). *Öğretmenliğe Giriş* (7.Baskı). Ankara: Pegem A Yayınları.
- Şişman, M. (2009). Öğretmen Yeterliliklerini Yeniden Düşünmek. *Türk Yurdu Dergisi*, 29, 37-41.
- Şişman, M. (2015). *Eğitim Bilimine Giriş* (15. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları.
- TED. (2009). *Öğretmen Yeterlilikleri* (1. Baskı). Türk Eğitim Derneği, Ankara.
- Tortop, Y., Ocak, Y. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitsel Oyun Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 1, (1), 14-22.
- Turcan, G.,H. (2011). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Özyeterlik Algıları İle İş Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Ünlü, H., Aydos, L. (2010). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlilikleri Üzerine Bir Derleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 40, (187), 172-192.
- Yenal, T, Çamlıyer, H, Saracaloğlu, A. (1999). İlköğretim İkinci Devre Çocuklarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4, (3), 15-24.
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin genel yeterliklerine yönelik yeterlik algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9, (1), 71-100.

Yıldız, O., Aktaş, Ö., Yıldız, M., Yıldırım, H. (2021). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ve Oyun Dersine Yönelik Tutumları Ve Karşılaştıkları Problemlerin İncelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, (47), 233-251.

Yüksel, K. (2010). Rehber Öğretmen Adaylarının Özel Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberliğe İlişkin Öz Yeterlik Algıları (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

ÖZGEÇMİŞ

<u>Kişisel Bilgiler</u>	
Adı Soyadı	Murat GENÇ
Doğum Yeri ve Tarihi	
İletişim Adresi	
Telefon	
E-posta	
Eğitim Bilgileri	Karakavak İlköğretim Okulu Akçadağ Anadolu Öğretmen Lisesi İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği İnönü Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Mesleki Deneyim	
Yabancı Dil Bilgileri	
<u>Bilimsel Etkinlikler</u>	
Makaleler	1. Karagün, E., Genç, M. (2020). Body Perception in Physical Education Teacher Candidates Studying at Kocaeli University: A Comparison in Terms of 1st and 4th Grades. <i>Turkish Online Journal of Educational Technology Special(1)</i> , 66-71. 2. Karagün, E., Genç, M. (2020). Analyzing the Violent Tendencies of the Secondary School Students According to Their Sport Activities: Example of Eskişehir Odunpazarı and Tepebaşı. <i>Turkish Online Journal of Educational Technology Special(1)</i> , 56 – 62.

EKLER

Ek: 1 Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 01.02.2021-E.12677

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Sayı : E-10017888-100-12677
Konu : Murat GENÇ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 05.01.2021 tarihli, 787 sayılı ve "Etik Kurul Başvuruları Hk." konulu yazı

Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 28/01/2020 tarih ve 2021/01 nolu toplantısında alınan 9 sıra sayılı kararı aşağıda sunulmuştur.

Bilgilerinize arz/rica ederim.

Karar No 9: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün 05/01/2021 tarih ve 787 sayılı yazısı görüşüldü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Murat GENÇ'in, Doç. Dr. Zekiya BAŞARAN'ın danışmanlığında yürüttüğü "Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında yapacağı çalışmanın uygulanmasında, bilimsel araştırma ve yayın etiği açısından bir sakınca olmadığına oy birliği ile karar verildi.

Prof.Dr. Adem ÇAYLAK
Kurul Başkanı

Mevcut Elektronik İmzalar

Prof.Dr. ADEM ÇAYLAK (Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu - Kurul Başkanı) 01.02.2021 00:13

Belge Doğrulama Kodu :*BE84A482F*

Belge Doğrulama Adresi :http://cbv.kocaeli.edu.tr/en/Visus/Validate_Doç.aspx

Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Kocaeli Üniversitesi Ümittepe Yerleşkesi

Bilgi için: Pelin UNALDI

41380, Kocaeli

Tel: +90 (262) 303 10 01 Faks: +90 (262) 303 10 33

E-Posta : rekiletisim@kocaeli.edu.tr Elektronik Ağ : <http://www.kocaeli.edu.tr>

Kep Adresi : kocaeliuniversitesi@hs01.kep.tr

Raportör

Telefon No: 303 10 49

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK:2 MEB İzin

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-88074293-605.01-22208921
Konu : Murat GENÇ'in Araştırma İzni

11/03/2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Kocaeli Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 25.02.2021 tarihli ve 25275 sayılı yazısı.

Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Lisans Programı öğrencisi Murat GENÇ'in Doç. Dr. Zekiye BAŞARAN danışmanlığında "Sınıf Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterliliklerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tez çalışması Müdürlüğümüz Araştırma ve Sosyal Etkinlik İzinleri İnceleme Komisyonu tarafından değerlendirilmiş ve uygulanmasında sakınca görülmediği bildirilmiştir.

Müdürlüğümüzce de uygun görülmüş olan söz konusu araştırma çalışmasının, 2020-2021 eğitim öğretim yılı içerisinde ve eğitim öğretimi aksatmamak kaydıyla, ilimizde bulunan tüm ilkökul ve ortaokullarda uygulanmasını olurlarınıza arz ederim.

Hakan CIRIT
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
11/03/2021
Kürşat GÜLERYÜZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Araştırma ve Değerlendirme Formu (2 Sayfa)
2-Ölçme Araçları (4 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : Büyükdere Mah. Atatürk Bulvarı No:247 Odunpazarı/ESKİŞEHİR Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ehys>
Telefon No : 0 (222) 280 27 07 Bilgi için: Cennet MURAT ERSOY
E-Posta: strateji26@meb.gov.tr Unvan : Bilgisayar İşletmeni
Kep Adresi : meb@tsm01.kep.tr İnternet Adresi: eskisehir@meb.gov.tr Faks:2222802728
Bu elektronik güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evrakit.org.tr> adresinden 42dd-3770-3282-94da-5f4c koda ile teyit edilebilir.

Ek:3 Kişisel Bilgiler Formu

Değerli meslektaşlarım,

Aşağıda Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Yeterlilikleri ile ilgili bir Yüksek Lisans tez çalışması için görüşlerinize başvurulmaktadır.

Sorulara vereceğiniz cevaplar, tez dışında hiçbir yerde kullanılmayacaktır. Bu nedenle isim yazmanıza gerek yoktur. Çalışmaya vereceğiniz destek, göstereceğiniz ilgi ve yardımlarınız teşekkür eder, saygılar sunarım.

Murat GENÇ
Kocaeli Üniversitesi
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

1. **Cinsiyetiniz:** Kadın () Erkek ()
2. **Yaşınız:** 30 yaş ve altı () 31-40 yaş () 41 ve üstü yaş ()
3. **Kıdem:** 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16 yıl ve üstü ()
4. **Okulunuzun bulunduğu ilçe:**
5. **Branşınız:** Sınıf Öğrt.() Beden Eğt. ve Spor Öğrt. ()
- 6, 7 ve 8. soruları sadece sınıf öğretmenleri cevaplandıracaktır.
6. **Beden Eğitimi Dersi Öğretimine ilişkin, teorik ders aldınız mı?**
Evet () Hayır ()
7. **Beden Eğitimi Dersi Öğretimine ilişkin, uygulamalı ders aldınız mı?**
Evet () Hayır ()
8. **Mezun olduğunuz öğretim düzeyi ve brans?**
4 Yıllık Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü ()
Başka bölümlerden sınıf öğretmenliğine geçen diğer fakülte mezunu ()

Ek:4 Beden Eğitimi Dersi Öğretmen Yeterlik Ölçeği

Bu bölümdeki 39 soru vardır. Lütfen size en uygun seçeneğe çarpı (x) işareti koyunuz. Puanlama aşağıdaki gibidir.

(1) Çok yetersiz (2) Yetersiz (3) Kısmen Yeterli (4) Yeterli (5) Çok Yeterli

SORULAR	1	2	3	4	5
1. Beden eğitimi dersinde öğretilecek konunun amaç ve kazanımlarını açık ve anlaşılır bir şekilde ifade edebilme yeterliğine sahibim.					
2. Beden eğitimi ders işlenişini, öğretim programına(müfredata) uygun şekilde planlayabilme yeterliğine sahibim.					
3. Beden eğitimi ders uygulamalarını, yıllık plana uygun şekilde planlayabilme yeterliğine sahibim.					
4. Beden eğitimi ders uygulamalarını, kazanımlara eriştirecek şekilde planlayabilme yeterliğine sahibim.					
5. Beden eğitimi derslerinde kazandırılacak davranışların yaşamda ne işe yarayacağını, bunları hangi sorunların çözümünde kullanacağını örneklerle açıklayabilme yeterliğine sahibim.					
6. Beden eğitimi dersi işlenişini, önceki ve sonraki derslerle uygun şekilde ilişkilendirerek öğrenmelerde süreklilik sağlayacak şekilde planlayabilme yeterliğine sahibim.					
7. Beden eğitimi dersi işlenişini, önceki ve sonraki derslerle uygun şekilde ilişkilendirerek öğrenmelerde aşamalılık sağlayacak şekilde planlayabilme yeterliğine sahibim					
8. Beden eğitimi derslerinin planlamasını konuların inter disipliner(disiplinler arası) yaklaşıma uygun dersleri ve konuları birbirleri ile ilişkilendirerek yapabilme yeterliğine sahibim.					
9. Beden eğitimi derslerinde planlama yaparken, bireysel farklılıkları dikkate alabilme yeterliğine sahibim.					
10. Beden eğitimi derslerinde planlama yaparken, öğrencilerin hazır bulunuşluklarını saptayabilme yeterliğine sahibim.					
11. Beden eğitimi derslerinde gerekli güvenlik tedbirlerini ders öncesinde sistematik bir şekilde oluşturma yeterliğine sahibim					
12. Beden eğitimi derslerinde planlama yaparken, çocukların bilişsel, gelişim özelliklerini bilme yeterliğine sahibim.					
13. Beden eğitimi derslerinde planlama yaparken, çocukların Duyuşsal gelişim özelliklerini bilme yeterliğine sahibim.					
14. Beden eğitimi derslerinde planlama yaparken, çocukların psikomotor gelişim özelliklerini bilme yeterliğine sahibim.					
15. Beden eğitimi derslerinde seçilen strateji, yöntem ve teknikleri amacına uygun, seçebilme ve uygulayabilme yeterliğine sahibim.					
16. Beden eğitimi derslerinde öğrencilerin yaşlarına ve sahip olmaları gereken davranışlara uygun öğrenme- öğretme, strateji ,yöntem ve tekniklerinden yararlanabilme yeterliğine sahibim.					
17. Beden eğitimi derslerinde öğrencilere ve öğrenilecek davranışlara uygun nitelikte hareket öğretimi, strateji, yöntem ve					

tekniklerinden yararlanabilme yeterliğine sahibim.					
18. Beden eğitimi öğretiminde kullanılan özel öğretim yöntemlerini, konuları önceki konularla bütünleştirerek etkili bir şekilde kullanabilme yeterliğine sahibim.					
19. Beden eğitimi dersi için konuya uygun tüm materyalleri seçebilme yeterliğine sahibim.					
20. Beden eğitimi dersi için uygun materyal hazırlayabilme yeterliğine sahibim.					
21. Beden eğitimi dersine ilişkin materyalleri dersin hedef davranışları doğrultusunda, amacına uygun olarak hiç zorlanmadan kullanabilme yeterliğine sahibim.					
22. Beden eğitimi derslerinde bilişim teknolojilerini kullanabilme yeterliğine sahibim.					
23. Beden eğitimi derslerinde hareketleri açık, anlaşılır ve iyi basamaklamalara ayrılmış bir şekilde sunabilme yeterliğine sahibim					
24. Beden eğitimi derslerinde hareket öğretiminde dersi teorik olarak anlatabilme yeterliğine sahibim.					
25. Beden eğitimi dersi ile ilgili hareketleri göstererek yaptırabilme yeterliğine sahibim.					
26. Beden eğitimi derslerinde öğrencilerden gelen dönütlerden, dersteki etkileşimi geliştirmek amacıyla yararlanabilme yeterliğine sahibim.					
27. Beden eğitimi derslerinde öğrencileri kendisine ısındırarak etkili öğretme-öğrenme ilişkileri kurabilme yeterliğine sahibim.					
28. Beden eğitimi derslerinde öğrencilerin ilgisini çekerek onları öğrenmeye güdeleyebilme yeterliğine sahibim.					
29. Beden eğitimi derslerinde öğrencilerin öğrenme güdülerini sürdürerek bütün öğrencilerin derse aktif katılımlarını sağlama yeterliğine sahibim					
30. Beden eğitimi derslerinde ödül ve yaptırımlardan uygun ve etkili bir biçimde yararlanabilme yeterliğine sahibim					
31. Beden eğitimi derslerinde, öğrenciler için uygun ve gerçekçi hedefler belirleyebilme yeterliğine sahibim					
32. Beden eğitimi derslerinde kullanılan ölçme araçlarını sistematik bir şekilde hazırlayabilme ve kullanabilme yeterliğine sahibim..					
33. Beden eğitimi derslerinde hareketlerin basamaklamalarındaki öğrenmeleri izleyebilme yeterliğine sahibim.					
34. Beden eğitimi derslerinde öğrencilerin hareketleri yaparken öğrenme eksikliklerini saptayabilme ve düzeltebilme yeterliğine sahibim.					
35. Beden eğitimi derslerinde öğrenme eksikliklerine sebep olabilecek zorlukları belirleyebilme yeterliğine sahibim.					
36. Beden eğitimi derslerinde öğrenme eksikliklerini hareket basamaklamalarında bir sonraki basamağa geçmeden giderebilme(Dönüt-Düzeltilme işlemlerinden yararlanabilme yeterliğine) sahibim.					
37. Beden eğitimi derslerinde ölçme sonuçlarını ölçmenin amacına göre yorumlayabilme yeterliğine sahibim					

38. Öğrencilerin hedefler doğrultusundaki hareketleri öğrenme düzeylerini objektif olarak değerlendirebilme yeterliğine sahibim.					
39. Değerlendirme sonuçlarında öğretimin ne kadar gerçekleştiğini saptayabilme yeterliğine sahibim					

EK 5: Tez Denetleme Listesi

Tez Denetleme Listesi

Tez, aşağıdaki denetimler yapılarak tamamlanmıştır.

- Kapak ve iç kapak sayfalarında BİLİM UZMANLIĞI ya da DOKTORA şeklinde elde edilen unvanlar yazıldı (Kapak sayfasına danışman adı yazılmamalıdır).
- Kapak sayfasına mezun olunan PROGRAMIN (Anabilim dalının değil) adı yazıldı.
- Tez kapağı sırt kısmına kılavuzda belirtilen şekilde (yazının yönüne dikkat!) ad, program, yıl yazıldı.
- Onay sayfası uygun şekilde hazırlandı (kazanılan unvanlar BİLİM UZMANLIĞI ya da DOKTORA olmalıdır) imzalatıldı (Enstitü Müdürü'nün imzası da gereklidir, imzaların aynı renk kalemle atılmasına dikkat edilmelidir).
- Dizinler kılavuzda belirtildiği gibi sıralandı.
- Ön sayfalara i, ii, iii şeklinde Romen rakamları konuldu.
- Sayfa numaraları kılavuzda belirtildiği şekilde konuldu.
- Sayfa düzeni kılavuzda belirtildiği şekilde yapıldı.
- Ana metin yazı boyutu 12 olacak biçimde yazıldı.
- Dipnot yazı boyutu 10 olacak şekilde yazıldı.
- Ana metin satır aralığı 1,5 olacak şekilde yazıldı.
- Kaynaklar alfabetik sıralamaya göre yazıldı.
- Kaynak gösterme ilkelerine ve yazım kurallarına uyuldu.
- Ekler kılavuzda belirtildiği gibi verildi.
- Lisansüstü eğitim sırasında yapmış olduğu yayınlar ve bildirimler eklendi.
- Teze ait intihal raporu eklendi.

24/05/2021

Murat GENÇ

31/05/2021

Doç. Dr. Zekiye BAŞARAN